

VAKKA-SUOMEN
VESI

*Puhtaampaa
ympäristöä
rakentamassa*

Vuosikertomus 2019

Hallinto ja toimisto

Nervanderinkatu 9

23500 Uusikaupunki

vesihuolto@uusikaupunki.fi

Henkilökunnan sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@uusikaupunki.fi

Liikelaitoksen johtaja

Vesihuoltopäällikkö Kim Westerholm

puh. 044 051 5317

Toimistonhoitaja

Tuula Kusmin-Renholm

puh. 050 366 6588

Häpönniemen jätevedenpuhdistamo

Takilatie 6, 23500 Uusikaupunki

Vastaava puhdistamonhoitaja

Matti Piironen

puh. 050 526 6613

Laskutusosoite:

Uudenkaupungin kaupunki

Vakka-Suomen Vesi

Verkkolasku OVT-tunnus 003701440366006

Operaattori CGI Suomi Oyj 003703575029

Y-tunnus 01440366

Paperilaskut:

Uudenkaupungin kaupunki

Vakka-Suomen Vesi

PL 9, 23501 Uusikaupunki

Sisällysluettelo

I Toimintakertomus	1
1. Liikelaitoksen johtajan katsaus	1
1.1. Toiminta ja tunnusluvut.....	3
2. Hallinto ja organisaatio.....	7
2.1 Hallinto ja organisaatio 2019.....	7
2.2 Johtokunta.....	7
Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta 2019	8
2.3. Henkilöstö.....	8
3. Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntien talousnäkymät	9
3.1 Yleinen taloudellinen tilanne.....	9
3.2. Kuntatalous vuosina 2019-2020.....	11
4. Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen talous.....	12
4.1 Liikelaitoksen taloudellinen katsaus.....	12
4.2 Olennaiset muutokset Vakka-Suomen Veden toiminnassa ja taloudessa 2019	14
5. Palkat ja henkilöstö.....	16
6. Käyttötalousmenot	17
7. Investointimenot	17
8. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi 2019.....	18
9. Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	22
11. Kokonaismenot ja –tulot 2019.....	28
12. Tilikauden tuloksen käsittely	28
II Toteutumisvertailu	29
1. Käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	29
1.1. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	29
1.2. Talouden toteutuminen 1-12 / 2019.....	31
2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	32
3. Investointien toteutuminen.....	33
3.1. Investoinnit hankkeittain.....	33
4. Rahoituslaskelmaosan toteutuminen	34
5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	35
III Tilinpäätöslaskelmat	37
1. Tuloslaskelma	37
2. Rahoituslaskelma	38

3. Tase.....	39
IV Tilinpäätöksen liitetiedot.....	40
1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	40
2. Tuloslaskelman liitetiedot.....	41
2.1. Tuloslaskelman liitetiedot.....	41
3. Tasetta koskevat liitetieto.....	42
3.3. Pitkäaikainen vieras pääoma.....	43
3.4. Henkilöstöä koskevat liitetiedot.....	44
V Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tositelajeista.....	45
VI Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilintarkastusmerkintä.....	46

I Toimintakertomus

1. Liikelaitoksen johtajan katsaus

Vuosi 2019 sujui Vakka-Suomen Veden osalta pääsääntöisesti suunnitelman mukaisesti.

Häpönniemen jätevedenpuhdistamo on toiminut viime vuodet voimakkaasti kuormitettuna eivätkä lupaehdot ole toteutuneet kaikilta osin. Siksi Häpönniemen jätevedenpuhdistamon laajennus- ja tehostamisurakka on ollut välttämätön. Urakka toteutui lähes suunnitelmien mukaisesti ja kustannuksetkin pysyivät arvioitujen mukaisina.

Uusi puhdistusprosessi käynnistyi 2.5.2019 ja urakka vastaanotettiin 28.8.2019. Alkuvuodesta puhdistamolla ei vanhalla puhdistusprosessilla saavutettu kaikkia puhdistusvaatimuksia, mutta koetoiminnan aikana uuden puhdistusprosessin tulokset ovat olleet erinomaisia ja ovat olleet jopa parempia kuin on suunniteltu.

Puhdistamon tehostamissaneeraus on ollut valtava investointi Vakka-Suomen vedelle ja sen kustannus on ollut noin seitsemän miljoonaa euroa sisältäen suunnittelun, urakat, valvonnan ja muut asiantuntijapalvelut. Investointi rahoitettiin osittain omasta kassasta ja pääosin lainarahalla. Kasvatavat lainanhoitokustannukset tulevat jatkossa rasittamaan merkittävästi Vakka-Suomen Veden taloutta ja mahdollisesti vaikuttavat tulevaisuudessa myös jätevedenpuhdistuksen hintaan.

Puhdistamon saneerauksen lisäksi on tärkeää kiinnittää huomiota puhdistamolle tulevien vesien määrään ja laatuun. Asiakkaina olevat vesihuoltolaitokset ovat aloittaneet yhteisen hankkeen, jossa teollisuusjätevesisopimukset uusitaan ja kuluneen vuoden aikana neuvotteluita on käyty teollisuusasiakkaiden kanssa. Lisäksi jätevesiverkoston kuntoa on kartoitettu ja ongelmakohtia on löydetty. Tämän tiedon perusteella saneeraukset kohdennetaan siten, että niistä saadaan suurin hyöty. Näillä toimilla jätevedenpuhdistamolle tulevan veden laatu ja virtaama pyritään pitämään mahdollisimman tasaisena.

Liikelaitoksen taloudelliseen tulokseen vaikutti positiivisesti arvioitua suurempi käsitellyn jäteveden määrä. Toisaalta uudistetun jätevedenpuhdistamon koetoiminta ja uuden ympäristöluvan hakeminen aiheuttivat kasvua laboratorio- ja asiantuntijapalveluiden ostoissa. Myös lietteen käsittelymaksut olivat arvioitua suuremmat.

Kokonaisuutena kuitenkin talous toteutui reilusti ennakoitua paremmin liikevaihdon ylittäessä talousarvion 13,6 prosentilla. Liikevaihto oli 2 395 916 euroa ja liikeylijäämäksi muodostui 822 000 euroa. Ennakoitua suurempi liikeylijäämä vakauttaa taloudellista tilannetta, mutta on syytä muistaa tämän olleen kuitenkin poikkeuksellinen vuosi käsiteltyjen vesimäärien suhteen.

Liikelaitoksen johtaja

Kim Westerholm

Kuva 1 Jätevedenpuhdistamon vastaanotto 28.8.2019

1.1. Toiminta ja tunnusluvut

	Tilinpäätös 2016	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Liikevaihto, milj. €	1,9	2,0	2,0	2,4
Investoinnit, milj. €	0,2	0,8	4,5	2,3
Viemäriverkosto km	26	26	26	26
Johdettu jätevesi 1000 m ³ /a	2 384	2 519	2 416	2 976
Jätevesimaksu €/m ³	0,79	0,79	0,79	0,79
Vakinainen henkilöstö	3	3	3	3

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos

Vakka-Suomen Vesi toimii liikelaitoksena, joka rahoittaa toimintansa ja investointinsa asiakkailta perittävillä maksuilla. Jätevedenpuhdistamon toimintaan ei käytetä verorahoja.

Vakka-Suomen Vesi on jäteveden tukkupuhdistaja ja sillä on kaksi asiakasta, Uudenkaupungin Vesi ja Laitilan kaupunki. Puhdistuspalvelut tuotetaan Uudessakaupungissa Hápönniemen puhdistamolla. Puhdistuspalvelusta veloittava maksu perustuu laitoksen asiakkailta vastaanottamaan jätevesimäärään.

Toiminta-ajatus

Vakka-Suomen Vesi tuottaa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja kustannustehokkaasti laadukasta jätevedenpuhdistuspalvelua toiminta-alueensa teollisuuden ja kotitalouksien tarpeisiin.

Vakka-Suomen Vesi on alueensa merkittävin ympäristötoimija, joka saavuttaa kaikki sille asetetut tavoitteet ja pyrkii aktiivisesti parantamaan toimintaansa.

Kaupunki on esittänyt linjaukset valtuustokauden 2017-2021 toiminnallisille ja taloudellisille tavoitteille. Tavoitteilla ohjataan toimintaa ympäristöystävällisempään ja taloudellisempaan suuntaan. Tavoitteet on asetettu siten, että Vakka-Suomen Veden on yhteistyössä asiakkaidensa Laitilan kaupungin vesihuollon ja Uudenkaupungin Veden oltava entistä tietoisempia alueen teollisuuden jätevesimääristä ja laadusta.

Teollisuuslaitosten kuormitus tulee olla tiedossa ja kuormituksen tulee olla säännöstellä uudistettavien teollisuusjätevesisopimusten myötä. Teollisuusjätevesisopimuksilla ohjataan teollisuutta käsittelemään itse jätevetensä ominaisuuksiltaan mahdollisimman lähelle normaalia yhdyskuntajätevettä.

Henkilöstö ja hallinto

Vuoden 2019 aikana liikelaitoksen henkilökunnan määrä oli 3 henkilöä. Henkilökunnan keski-ikä on 51,7 vuotta. Liikelaitoksen johto- ja toimistopalvelut ostetaan Uudenkaupungin Vedeltä. Talous- ja tietohallintopalvelut ostetaan Uudenkaupungin kaupungilta.

Verkosto

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos operoi Laitilan ja Uudenkaupungin välistä siirtoviemäriä, jonka pituus on 26 km.

Häpöniemen jätevedenpuhdistamo

Häpöniemen jätevedenpuhdistamo toimii seudullisesti. Jäteveden-puhdistamolla käsitellään Uudenkaupungin, Kalanin, Lokalahden ja Pyhämaan taajama-alueiden jätevedet. Vakka-Suomen alueen jätevesiä Häpöniemeen johdetaan Laitilasta, Kustavista sekä Pyhärannasta. Lisäksi puhdistamolle johdetaan haja-asutusalueilla toimivien jätevesi- ja viemäriosuuskuntien jätevedet.

Häpöniemen puhdistamon kemiallinen osa on valmistunut vuonna 1977 ja laitos laajennettiin biologiskemialliseksi vuonna 2004. Biologinen osa toimii kantoainetekniikalla kahdessa eri vaiheessa. Laitosta laajennettiin edelleen vuonna 2008. Elokuussa 2019 valmistui viimeisin saneeraus, jolloin puhdistamoa sekä laajennettiin että puhdistusprosessia tehostettiin.

Häpöniemen puhdistamolla käsiteltiin jätevettä vuonna 2019 yhteensä 2 975 984 m³ (vuonna 2018 yhteensä 2 416 003 m³). Tämä oli 23,2 % enemmän kuin vuonna 2018. Lisäksi puhdistamolla vastaanotettiin vuoden 2019 aikana sako- ja umpikaivolietettä yhteensä 4 184 m³.

Häpöniemen puhdistamolla syntyvä ja mekaanisesti kuivattu jätevesiliete toimitettiin käsiteltäväksi Gasum Oy:n bio-kaasulaitokselle Turkuun ja Huittisiin vuoden 2019 aikana yhteensä 4 820 040 kg

Häpöniemen jätevedenpuhdistamon puhdistustulokset 2019

Jätevedenpuhdistamon toimintaa ja puhdistustuloksia seuraa säännöllisesti akkreditoitu laboratorio. Lupaehdot määrittelevät vaatimukset neljännesvuositasolla biologisen hapenkulutuksen (BOD), kemiallisen hapenkulutuksen (COD), kiintoaineen ja fosforin osalta sekä vuositasolla typen osalta.

Alkuvuodesta puhdistamo toimi vielä vanhalla prosessilla ja vanhalla mitoituksella, jolloin puhdistusvaatimuksia ei kaikilta osin saavutettu. Uusi puhdistusprosessi käynnistettiin 2.5.2019 ja prosessin ylösajo kesti syksyyn asti. Kun uusi prosessi oli saatu toimintakuntoiseksi, niin kaikki puhdistusvaatimukset saavutettiin kasvaneista vesimääristä huolimatta.

Puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot koko vuoden ja eri vuosineljännesten osalta on esitetty seuraavassa taulukossa.

Kuva 2 Lietepumppujen mittauslaitteita

Häpönniemen puhdistamo, tarkkailu vuosiyhteenveto 2019

Tulokset/jaksot			J1	J2	J3	J4	Vuosi	Raja	Tavoite
Virtaama	Käsitelty	m ³ /d	8910	6700	6100	10900	8150		
	Ohitus	m ³ /d	1,950	0,0	0,0	4,67	1,7		
	Vesistöön	m ³ /d	8910	6700	6100	10900	8150		
CODCr	Tuleva vl	kg/d	6300	5900	5100	5400	5700		
	Käsitelty	kg/d	980	580	380	480	610		
	Ohitus	kg/d	1,50	0,0	0	0,9	1		
	Vesistöön	kg/d	980	580	380	480	610		
	Tuleva vl	mg/l	710	880	840	500	700		
	Käsitelty	mg/l	110	87	63	44	75	75	125
	Ohitus	mg/l	770	0,0	0	200	370		
	Vesistöön	mg/l	110	87	62	44	75	75	125
	Käsittelyteho	%	84	90	93	91	90	85	75
	Kokonaisteho	%	84	90	93	91	90	85	75
BOD7ATU	Tuleva vl	kg/d	3000	2500	2300	2300	2500		
	Käsitelty	kg/d	450	160	85	44	180		
	Ohitus	kg/d	0,77	0,0	0	0,3	0,3		
	Vesistöön	kg/d	450	160	85	44	180		
	Tuleva vl	mg/l	340	370	380	210	310		
	Käsitelty	mg/l	51	24	14	4	22	13	30
	Ohitus	mg/l	390	0,0	0	73	170		
	Vesistöön	mg/l	51	24	14	4	22	13	30
	Käsittelyteho	%	85	94	96	98	93	93	70
	Kokonaisteho	%	85	94	96	98	93	93	70
kok.P	Tuleva vl	kg/d	63	61	54	57	59		
	Käsitelty	kg/d	2,0	1,30	1,60	2,8	1,9		
	Ohitus	kg/d	0,0190	0,0	0,00	0,010	0,007		
	Vesistöön	kg/d	2,0	1,30	1,60	2,8	1,9		
	Tuleva vl	mg/l	7,1	9,1	9	5,2	7,2		
	Käsitelty	mg/l	0,23	0,20	0,27	0,26	0,23	0,3	2
	Ohitus	mg/l	9,7	0,0	0,0	2,1	4,4		
	Vesistöön	mg/l	0,23	0,19	0,26	0,26	0,23	0,3	2
	Käsittelyteho	%	97	98	97	95	97	95	80
	Kokonaisteho	%	97	98	97	95	97	95	80
kok.N	Tuleva vl	kg/d	400	380	340	370	370		
	Käsitelty	kg/d	260	250	150	78	180		
	Ohitus	kg/d	0,120	0,0	0,0	0,10	0,05		
	Vesistöön	kg/d	260	250	150	78	180		
	Tuleva vl	mg/l	45	57	56	34	45		
	Käsitelty	mg/l	29	37	24	7	22		15
	Ohitus	mg/l	62	0,0	0	21	33		
	Vesistöön	mg/l	29	37	25	7	22		15
	Käsittelyteho	%	35	34	56	79	51	70	70
	Kokonaisteho	%	35	34	56	79	51	70	70

Tulokset/jaksot			J1	J2	J3	J4	Vuosi	Raja	Tavoite
NH4-N	Tuleva vl	kg/d							
	Käsitelty	kg/d	230	210	92	8	140		
	Ohitus	kg/d	0,088	0,0	0,0	0,07	0,04		
	Vesistöön	kg/d	230	210	92	8	140		
	Tuleva vl	mg/l mg/l							
	Käsitelty	mg/l	26	32	15	1	17		
	Ohitus	mg/l	45	0,0	0	15	24		
	Vesistöön	mg/l	26	31	15	1	17		
	Käsittelyteho	%							
	Kokonaisteho	%							
NO2	Tuleva vl	kg/d							
	Käsitelty	kg/d	1,10	3,60	6,700	0,43	3,00		
	Ohitus	kg/d	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
	Vesistöön	kg/d	1,10	3,60	6,700	0,43	3,00		
	Tuleva vl	mg/l							
	Käsitelty	mg/l	0,120	0,540	1,100	0,039	0,370		
	Ohitus	mg/l	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
	Vesistöön	mg/l	0,120	0,540	1,100	0,039	0,370		
	Käsittelyteho	%							
	Kokonaisteho	%							
NO3	Tuleva vl	kg/d							
	Käsitelty	kg/d	3,40	10,00	32,00	56,0	25,00		
	Ohitus	kg/d	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
	Vesistöön	kg/d	3,40	10,00	32,00	56,0	25,00		
	Tuleva vl	mg/l							
	Käsitelty	mg/l	0,380	1,500	5,20	5,10	3,100		
	Ohitus	mg/l	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
	Vesistöön	mg/l	0,380	1,500	5,20	5,10	3,100		
	Käsittelyteho	%							
	Kokonaisteho	%							
KA	Tuleva vl	kg/d	2300	2300	2100	2200	2200		
	Käsitelty	kg/d	120	80	73	100	93		
	Ohitus	kg/d	0,59	0,0	0	0,4	0,2		
	Vesistöön	kg/d	120	80	73	100	93		
	Tuleva vl	mg/l	260	340	340	200	270		
	Käsitelty	mg/l	13,0	12	12,0	9	11	15	35
	Ohitus	mg/l	300	0,0	0	75	140		
	Vesistöön	mg/l	14,0	12	12	9	11	15	35
	Käsittelyteho	%	95	97	97	95	96	95	90
	Kokonaisteho	%	95	97	97	95	96	95	90
Nitrif.aste	Käsittelyteho	%	43	45	73	98	65		
	Kokonaisteho	%	43	45	73	98	65		

2. Hallinto ja organisaatio

2.1 Hallinto ja organisaatio 2019

2.2 Johtokunta

Liikelaitoksen toimintaa ohjaavat Laitilan kaupungin ja Uudenkaupungin kaupungin valtuustojen liikelaitoksen perustamisen yhteydessä yhteisesti ja kaupunkien valtuustokausittain sopimat ja määrittelemät toimintatavoitteet ja tuotto-vaatimukset.

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Johtokunnassa on kuusi (6) jäsentä, joista puolet Uudestakaupungista ja puolet Laitilan kaupungista.

Hallintosäännön mukaan johtokunta asettaa liikelaitokselle vuosittain sitovat toiminnalliset tavoitteet ja hyväksyy toiminta- ja taloussuunnitelmat tuleville vuosille. Johtokunnalle kuuluu liikelaitoksen tilinpäätöksen laadinta ja hyväksyminen.

Liikelaitoksen johtaja johtaa, kehittää ja vastaa asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

Vuonna 2019 johtokunta kokoontui neljä kertaa ja käsitteli 25 asiaa.

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta 2019

	Jäsen	Varajäsen	Kunta
Puheenjohtaja	Janne Sjölund	Jouko Antola	Uusikaupunki
Varapuheenjohtaja	Tuomas Vuorio	Henna Friman	Laitila
	Marja-Leena Tuominen	Heikki Kallioinen	Uusikaupunki
	Kyösti Kuronen	Marko Elo	Laitila
	Vuokko Virtanen	Virve Pihlava-Lahtinen	Uusikaupunki
	Paula Elo	Jari Kiveinen	Laitila
Asiantuntijajäsenet			
Tekninen johtaja	Mika Raula		Laitila
Tekninen johtaja	Jari Nikkari		Uusikaupunki

2.3. Henkilöstö

Vuoden 2019 aikana liikelaitoksen henkilökunnan määrä oli 3 henkilöä. Henkilökunnan keski-ikä on 51,7 vuotta. Liikelaitoksen johto- ja toimistopalvelut ostetaan Uudenkaupungin Vedeltä. Talous- ja tietohallintopalvelut ostetaan Uudenkaupungin kaupungilta.

3. Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntien talousnäkymät

3.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen BKT kasvoi arviolta 1,6 prosenttia vuonna 2019, mutta kasvu hidastuu 1,0 prosenttiin vuonna 2020. Samaan aikaan näkymät vientimarkkinoilla tasaantuvat, ja viennin kasvu hidastuu. Palveluviennin kasvu on tavaroiden viennin kasvua nopeampaa ja pitää viennin kasvun vientikysyntää nopeampana. Kotimainen kysyntä ylläpitää talouskasvua tulevina vuosina, sillä ulkomaankaupan näkymät ovat heikohkot. Julkinen kulutus ja investoinnit vaikuttavat BKT:n kasvuun etenkin vuonna 2020.

Työllisten määrä kasvaa Suomessa vain 0,5 prosenttia vuonna 2020. Talouskasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen kasvu heikentävät työllisyyden kasvua, mutta työttömien määrä kuitenkin edelleen vähenee ja työttömyysaste laskee 6,5 prosenttiin. Koska yhtä avointa työpaikkaa kohti on yhä vähemmän työttömiä työnhakijoita, paine nostaa palkkoja lisääntyy. Vuonna 2020 nimellisansiotason arvioidaan nousevan 3 prosenttia. Melko hidas talouskasvu ja kiihtyvä nimellispalkkojen kasvu pysäyttävät työvoiman kysynnän kasvun vuosina 2020–2021. Koska työikäinen väestö vähenee, työllisyysaste kuitenkin nousee ja on 73,6 prosenttia vuonna 2022. Myös työttömyysaste laskee ja ansiotason kasvu lähestyy 2000-luvun keskimääräistä, noin kolmen prosentin vuosittaista kasvuvauhtia.

Yksityinen kulutus

Vuonna 2019 yksityisen kulutuksen kasvua tukivat ansiotason nousu sekä työllisyyden koheneminen. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu tasaisena vuonna 2020. Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot kasvavat ansiotason nousun ja korkeana pysyttelevän työllisyyden vuoksi. Ansiotason kasvua kiihdyttää tilapäisesti julkisen sektorin lomarahaleikkausten päättyminen. Yksityisen kulutuksen kasvua tukee palveluiden voimakas kysyntä, kun taas kestokulutushyödykkeiden kasvu jää hitaaksi. Yksityisen kulutuksen lisääntyminen hidastuu ennustejakson lopulla, kun kotitaloudet alkavat säästää nykyistä enemmän. Kotitalouksien säästämisaste jää silti alhaiseksi.

Vuonna 2021 ansiotason muutos säilyy nopeana. Palkkasumman kasvu kuitenkin hidastuu hivenen työllisyyden kasvun hidastuessa. Inflaation kiihtyminen jää kuitenkin maltilliseksi ja reaalisten käytettävissä olevien tulojen kasvu pitää kotitalouksien ostovoimaa yllä myös ennustejakson loppupuolella.

Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu v. 2022 työllisyyden kasvun pysähtyessä, mikä näkyy käytettävissä olevien tulojen kasvun hidastumisena.

Julkinen talous

Julkisen talouden alijäämä alkaa kasvamaan v. 2020, kun hallitusohjelman mukaiset menolisäykset astuvat voimaan. Vaikka hallitusohjelmassa sovitut veronkorotukset lisäävät verotuloja asteittain hallituskauden edetessä, väestön ikääntymisestä aiheutuva ikäsidonnaisten menojen kasvu pitää julkisen talouden alijäämän 3,5 miljardin euron tuntumassa 2020-luvun alkuvuosina. Julkisen talouden tasapainottaminen edellyttää hallitusohjelmassa tavoiteltujen työllisyyttä sekä talouden ja julkisen hallinnon tuottavuutta vahvistavien toimien täsmentämistä ja toimeenpanoa.

Ilman työllisyyttä sekä talouden ja julkisen hallinnon tuottavuutta kohentavia toimia julkinen talous pysyy myös tulevina vuosina alijäämäisenä. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen on pienentynyt viime vuodet, mutta velkasuhde kääntyy ensi vuodesta alkaen vähitellen kasvuun ja uhkaa nousta 2020-luvun alkupuolella yli 60 prosenttiin.

Paikallishallinnon alijäämä kasvaa vuonna 2019 historiallisen suureksi. Paikallishallinnon rahoitusaseman heikkeneminen korostaa sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksen tarvetta.

Maailmankaupan talousnäkymät

Maailmankaupan kasvu on vuonna 2019 ollut hyvin heikkoa kauppakonfliktien takia, suhdannesyistä sekä autoteollisuuden meneillään olevan rakennemuutoksen takia. Maailmantalouden tilanne on yhä epävarma, vaikka joitain taantumisen merkkejä on olemassa. Pitkät korot ovat nousseet hivenen ja jotkut ennakoivat indikaattorit viittaavat parempaan kehitykseen lähitulevaisuudessa. Maailmantalouden elpyminen vuodesta 2020 lähtien on kuitenkin hyvin hidasta.

Yhdysvaltojen talouskasvu hidastuu jonkin verran pitkälti suhdannekierron myötä. Talousnäkyviä varjostavat kauppakonflikti Kiinan kanssa sekä poliittinen epävarmuus. Työttömyys on erittäin vähäistä, ja kuluttajien luottamus nykytilanteeseen on vahvaa. Yksityinen kulutus tukee tämän takia talouskasvua. Lähivuosina maan talouskasvu putoaa alle kahteen prosenttiin.

Euroalueen talouskasvu kiihtyy vuoden 2019 yhdestä prosentista 1,2 prosenttiin vuonna 2020 ja 1,3 prosenttiin seuraavana vuonna. Vuonna 2022 kasvu yltää 1,5 prosenttiin. Euroalueen näkymiä varjostaa Saksan teollisuuden haavoittunut tilanne. Keskeisinä tekijöinä ovat sen autoteollisuuden pitkälti rakenteelliset ongelmat. Positiivista on puolestaan se, että Italian talous on vihdoin irtautunut taantumasta ja Espanjan talous kasvaa melko nopeasti. Suomen tärkeän kauppakumppanin Ruotsin, taloustilanne on heikentynyt vuoden 2019 aikana, ja sen talouskasvu on hidastunut selvästi. Maan kasvua ylläpitää lähinnä nettovienti heikentyneen kruunun myötä samalla kun yksityinen kulutus on vaimeaa.

Ison-Britannian epävarma tilanne jatkuu, ja talouden sentimentti on yhä erittäin pessimistinen. Vaikka brexit varjostaa Britannian talouden näkymiä, Englannin punta on vahvistunut suhteessa muihin valuuttoihin. Maan talouskasvu pysyttelee lähivuosina alle 1,5 prosentissa. Venäjän talouskasvu on ollut pitkälti rakenteellisten ongelmien takia vuosia vaimeaa. Myönteistä on kuitenkin inflaation hidastuminen ja ruplan jonkinasteinen vakautuminen. Venäjän talous kasvaa lähivuosina hieman yli prosentin vauhtia.

Kiinan talouden riskit kasvavat, ja ne varjostavat maan kasvunäkymiä. Erityisesti yritysten ja kotitalouksien kasvava velkaantuneisuus sekä epäilyt rahoitusmarkkinoiden vakaudesta herättävät huolta. Kauppakonflikti Yhdysvaltojen kanssa haittaa tällä hetkellä Kiinan vientiä. Maan talouskasvun odotetaan hidastuvan lähivuosina rakenteellisista syistä runsaaseen 5,5 prosenttiin.

Maailman energiemarkkinat ovat pysyneet rauhallisina Lähi-Idän jännitteistä huolimatta, ja raakaöljyn hintakehitys on ollut varsin maltillista. Hintapaineita vaimentaa osaltaan yhä korkealla pysyvä liuskeöljytuotanto Yhdysvalloissa. Myös teollisuuden raaka-aineiden hintakehitys on ollut maltillista.

Kauppajännitteiden syveneminen on edelleen keskeisin maailmantalouden näkymiä varjostava riski. Keskeisten talouksien väliset kauppajännitteet heijastuvat maailmankauppaan epäsuotuisasti ja välilliset vaikutukset Suomen vientiin saattavat olla ennakoitua suurempia. Riski teollisuustuotannon laskua seuraavasta taantumasta Euroopassa on tämänhetkisestä lievistä optimismista huolimatta merkittävä. Suomen vienti voi jäädä ennustettua pienemmäksi myös, jos tuotantokustannukset nousevat ennakoitua enemmän ja etenkin, jos ne nousevat kilpailijamaita nopeammin. Yhdysvaltojen ja Kiinan kauppajännitteiden odotettua nopeampi laantuminen olisi merkittävin myönteinen riski maailmantalouden perusnäkykymälle.

Lähde: Taloudellinen katsaus, talvi 2019 (Valtiovarainministeriö 18.12.2019)

3.2. Kuntatalous vuosina 2019-2020

3.2.1 Kuntien vuoden 2019 tilinpäätösarviot

Kuntien talous heikkeni vuonna 2019. Tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ulkoiset toimintakulut kasvoivat edellisen vuoden tilinpäätöksistä 2,4 prosenttia 37,8 miljardiin euroon. Toimintatuotot puolestaan vähenivät 4,1 prosenttia 7,2 miljardiin euroon. Eräät vertailuvuonna 2018 käytössä olleet kirjausmenettelyt kasvattivat osaltaan vertailuvuoden toimintatuottoja ja -kuluja. Näiden menettelyjen loppuminen vähensi toimintatuottoja ja -kuluja vuonna 2019 verrattuna edelliseen vuoteen. Toimintakate (toimintatuottojen ja toimintamenojen erotus) heikkeni 1,2 miljardilla eurolla, ja se oli -30,3 miljardia euroa.

Kuntien verotulot olivat 2019 yhteensä 22,9 miljardia euroa, 2,6 prosentin isommat kuin vuonna 2018. Valtionosuudet kasvoivat 2,1 prosenttia 8,6 miljardiin euroon. Verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli keskimäärin 5 748 euroa asukasta kohden. Kuntien yhteenlaskettu vuosikate oli 1,8 miljardia euroa, ja se pieneni edellisestä vuodesta 0,3 miljardilla eurolla. Tilinpäätösarvioissa 56 kunnan vuosikate oli negatiivinen, kun edellisellä vuonna tällaisia kuntia oli 44 kappaletta.

Kuntien lainakanta oli vuoden 2019 lopussa arviolta 18,4 miljardia euroa. Se kasvoi 10,2 prosenttia edellisen vuoteen verrattuna. Asukasta kohti lainakanta oli 3 360 euroa. Kuntien investointimenot olivat 3,9 miljardia euroa, 7,7 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden investointimenot.

Kuntayhtymien ulkoiset toimintakulut kasvoivat 7,4 prosenttia ja toimintatuotot 6,5 prosenttia vuodesta 2018. Toimintakulut olivat yhteensä 15,8 miljardia euroa ja toimintatuotot 16,4 miljardia euroa. Vuosikate laski 0,6 miljardista 0,5 miljardiin euroon. Kuntayhtymien lainakanta oli 17,7 prosenttia suurempi kuin edellisen vuoden tilinpäätöksissä. Niiden lainakanta oli yhteensä 4,6 miljardia euroa. Investointimenot kasvoivat 12,1 prosenttia 1,3 miljardiin euroon.

Lähde: Kuntatalous neljännesvuosittain, 4. neljännes 2019 (Tilastokeskus 5.2.2020)

3.2.2 Kuntien talous vuonna 2019

Kuntatalouden painelaskelman mukaan kuntien toimintamenojen kasvu jatkuu vuosina 2020–2023 keskimäärin 3,4 prosentin vuosivauhdilla. Menokasvua lisäävät sosiaali- ja terveystalouden kysynnän kasvu ja hallitusohjelman toimenpiteet. Kuntien ansiotason oletetaan seuraavan kansantalouden yleistä, vajaan 3 prosentin vuotuista ansiotason nousua. Menoja lisäävät tarkastelujaksolla myös investoinnit, joiden kasvun arvioidaan olevan ripeintä kuluvana vuonna. Nettoinvestoinnit pysyvät koko kehyskauden 2020–2023 korkealla tasolla. Kuntatalouden tiukkuus ja yleinen suhdannetilanne vaikuttavat kuitenkin toteutuvaan investointitasoon.

Verotukseen liittyvät järjestelmämuutokset pienensivät verokertymää vuonna 2019 ja siirsivät verokertymää kerta- luontoisesti seuraavalle vuodelle. Vuonna 2020 verotulojen kasvuksi ennakoitaan 6,6 prosenttia. Verotulojen kasvu jatkuu vuosina 2021–2023 keskimäärin 2,7 prosentin vuosivauhdilla.

Valtionavut kasvavat huomattavasti vuonna 2020, mihin vaikuttaa erityisesti peruspalvelujen valtionosuuden kasvu. Vuoden 2019 tasoon verrattuna peruspalvelujen valtionosuutta kasvattaa 264 milj. euroa kilpailukykykysymykseen liittyvän valtionosuuden leikkauksen pienentyminen, valtion ja kuntien väliseen kustannustenjaon tarkistus 102 milj. euroa ja indeksikorotus 166 milj. euroa. Lisäksi valtionosuuksia ja -avustuksia kasvattavat hallitusohjelman mukaiset lisäykset. Valtionosuuden muutos ei kokonaisuudessaan merkitse kuntatalouden vahvistumista, vaan merkittävä osa valtionosuuden kasvusta vastaa joko muiden tulojen vähennyistä tai kustannusten kasvua. Kilpailukykykysymyksen loimaralahaleikkaukseen liittyvä kertaluonteinen 237 milj. euron kompensatio maksettiin jo 2019, ja se paransi kuntien viime vuoden tilinpäätöksiä. Vuosina 2021–2023 valtionapujen kasvuksi arvioidaan keskimäärin 4,2 prosenttia.

Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino pysyy vuosina 2020–2023 mittavana, ja kuntatalouden lainakanta kasvaa nopeasti.

Kuntien toiminnan ja investointien rahavirta heikkeni vuonna 2019. Vuonna 2020 rahoituksen tasapaino puolestaan paranee. Kuntien talous on kuitenkin vaikeuksissa ja kunnissa on isoja veroprosenttien korotuspaineita. Kuntien tulot

eivät riitä kattamaan kasvavia menoja, sillä investoinnit pysyvät mittavina ja sosiaali- ja terveystalouden palvelutarve jatkaa väestön ikääntymisen vuoksi kasvuaan. Kuntasektorin alijäämä syvenee vuodesta 2021 alkaen. Talouden vahvistuminen edellyttää tuottavuuden lisäämistä, rakenteellisia uudistuksia sekä kuntien ja kuntayhtymien omia kuntataloutta vahvistavia toimia.

Lähteet: Taloudellinen katsaus, talvi 2019 (Valtiovarainministeriö 18.12.2019); Kuntatalousohjelma vuodelle 2020, Syksy 2019 (Valtiovarainministeriö 7.10.2019)

4. Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen talous

4.1 Liikelaitoksen taloudellinen katsaus

Yleinen osuus

Vuosi 2019 oli Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen yhdestoista varsinainen toimintavuosi. Liikelaitoksen talous oli vahva, ja toiminta toteutui lähes tavoitteiden mukaisesti. Liikelaitoksen toiminnalliset tavoitteet toteutuivat lukuun ottamatta puhdistamon ympäristöluvan vaatimuksia mereen johdettavan puhdistetun jäteveden suhteen. Puhdistustuloksen ongelmatkin korjautuivat syksyllä uuden puhdistusprosessin käynnistyttyä.

Liikelaitoksen tulos mahdollistaa vakaan hintapolitiikan. Valmistunut jätevedenpuhdistamon tehostamissaneeraus oli kuitenkin niin iso investointi, että sen vuoksi on jouduttu ottamaan huomattavasti lainaa. Uusi haussa oleva ympäristölupa voi edellyttää vielä uusia ja melko arvokkaitakin investointeja. Tällöin korkokantojen kasvu tai mahdolliset isommat investoinnit voivat aiheuttaa jätevedenpuhdistuspalveluiden hintoihin korotuspainetta.

Liikelaitoksen hyvän kannattavuuden ylläpitäminen on jatkossakin välttämätöntä, jotta velkoja voidaan lyhentää ja samalla myös tehdä tarvittavat investoinnit toimintaan. Puhdistustuloksesta ei voi tinkiä.

Toimintatuotot

Liikevaihto oli 2 395 916 € ja se oli 13,6 % eli 287 000 € talousarviota suurempi. Puhdistettavien jätevesikuutioiden määrä kasvoi 2 976 000 m³:on. Määrä nousi 23,1 %:lla edellisestä vuodesta ja se ylitti talousarvion 426.000 m³:lla. Laitilan osuus puhdistetusta jätevedestä oli 636.000 m³ ja Uudenkaupungin 2 340 000 m³. Uudenkaupungin osalta puhdistettavan jäteveden määrä nousi 23,8 % vuodesta 2018 ja Laitilan määrä nousi 20,9 %. Kasvaneet kuutiot selittyvät normaalia sateisemmalla vuodella, jolloin sadevesiä päätyi jätevedenpuhdistamolle pitkäaikaiskeskiarvoa enemmän.

Liikelaitoksen puhdistushinnat säilyivät ennallaan ja puhdistettavien kuutioiden määrän noustessa liikevaihto kasvoi 22,5 prosentilla eli 440 000 eurolla verrattuna edelliseen vuoteen.

Toimintakulut

Toimintakulut nousivat 88 000 eurolla, merkittävimpinä tekijöinä voidaan mainita koetoiminnasta ja ympäristölupahakemuksesta johtuva laboratorio- ja asiantuntijapalveluiden kustannusten nousu.

Investoinnit

Liikelaitoksen investointimenot olivat 2 347 723 €, 84,6 % budjetoidusta. Suurimpana investointina on Hápönniemen jätevedenpuhdistamon saneeraus (2 254 000 €) ja lisäksi on tehty joitain pienempiä investointia nykyisen puhdistamon toimintaan.

Henkilöstö

Liikelaitoksen organisaatio on ohut. Vakka-Suomen Vedellä on kolme vakinaista työntekijää ja liikelaitoksen johtajana toimii Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen johtaja. Hänen työajastaan ja kustannuksistaan 50 % kohdistettiin Vakka-Suomen Vedelle. Samoin myös käyttöinsinöörin työajasta ja kustannuksista 50 % kohdistui Vakka-Suomen Vedelle. Laitoksen henkilöstömenot olivat 160 479 euroa, vain 6,7 % liikevaihdosta. Henkilöstömenot pysyivät edellisen vuoden tasolla.

Taloudellinen tulos, lainat ja rahavarat

Liikelaitoksen liikeylijäämä oli 822 000 euroa, 34,3 % liikevaihdosta. Liikelaitoksen liikevaihto ja ylijäämä nousivat vuoden 2018 tasosta ja kannattavuuskin nousi edellisestä vuodesta.

Vuodelle 2019 arvioitiin tulokseksi 458 185,13 euroa. Tilikauden 2019 tulos oli 808 977,38 euroa voitollinen ja se ylittää talousarvion tuloksen 76,5 prosentilla.

Liikelaitos otti uutta lainaa 1 700 000 euroa ja vanhoja lainoja lyhennettiin 671 053 eurolla. Liikelaitoksella oli vuoden lopussa 6 143 947 euroa lainaa. Liikelaitoksen suhteellinen velkaantuneisuusaste on korkea (265,4 %) (v. 2018 289,8%).

Alhainen korkotaso näkyy myös korkomenoissa; liikelaitoksen korkomenot olivat vain 1,0 % liikevaihdosta, 22 897 euroa.

Poistot olivat 355 155,44 euroa eli 14,8 % liikevaihdosta.

Liikelaitoksen rahavarat olivat vuoden lopussa 541 334 euroa. Rahavarat vähentyivät yli puoli miljoonaa euroa jätevedenpuhdistamon saneeraushankkeen myötä. Liikelaitoksen maksuvalmius on kuitenkin edelleen hyvä.

Liikelaitoksen kannattavuus oli hyvä vuonna 2019.

Yhteenveto

Liikelaitoksen kannattavuus on hyvä. Sen lainakanta kasvoi puhdistamoinvestoinnin myötä, mutta toisaalta uudistettu puhdistamo mahdollistaa hyvän puhdistustuloksen ja antaa Vakka-Suomelle mahdollisuuden kehittää teollisuuttaan. Häpönniemen puhdistamo on Vakka-Suomen Veden toiminnan sydän.

Liikelaitoksen hintapolitiikka voidaan isoista investoinneista huolimatta pitää vakaana ja puhdistuspalveluiden hintoja ei ole tarpeen korottaa nykyisessä tilanteessa. Mahdollinen korkokantojen muutos saattaa aiheuttaa tarpeen hintojen tarkasteluun.

Suunnitelmakauden 2020-2022 investoinnit on tarkoitus rahoittaa tulorahoituksella. Lainakanta alkaa pieneneään jälleen vuodesta 2020 alkaen.

Käsitellyt jätevesimäärät 2019

1000 m ³	2019	2018
Uudenkaupungin Vesi	2340	1 890
Laitilan kaupunki	636	526
Yhteensä	2 976	2 416

4.2 Olennot muutokset Vakka-Suomen Veden toiminnassa ja taloudessa 2019

Liikelaitoksen toiminnassa merkittävin muutos oli Hápönniemen jätevedenpuhdistamon laajennus- ja tehostamisurakan valmistuminen. Urakka alkoi marras-joulukuussa 2017 ja vastaanotto oli 28.8.2019. Pääurakan lopullinen hinta oli 6.331.662,55 €, josta lisä- ja muutostöiden osuus oli 4 %. Tämä on todella hyvä tulos saneerausrakentamisessa. Pääurakan lisäksi toteutettiin erillishankintoina automaatiourakka ja kompressoreiden hankinta ja myös ne onnistuivat hyvin.

Jätevedenpuhdistamolla on edelleen vanha ympäristölupa ja uutta lupaa on haettu maaliskuussa 2018. Luvan käsittely Etelä-Suomen Aluehallintovirastossa on edelleen kesken ja uutta puhdistamoa on käytetty 2.5.2019 alkaen koetoimintailmoituksen perusteella. Koetoiminnan tarkoituksena on selvittää puhdistamon uuden tekniikan toimivuus erilaisissa käyttötilanteissa ja näitä tietoja tarvitaan varsinaisen ympäristöluvan käsittelyssä. Koetoiminnan perusteella puhdistamo on toiminut jopa ennakoitua paremmin ja on selviytynyt hyvin myös loppuvuoden poikkeuksellisen suurista virtaamista.

Puhdistamo saavuttaa kaikki nykyisen ympäristöluvan ehdot ja merialueen tila on parantunut koetoiminnan aloittamisen jälkeen. Koetoiminnassa on seurattu puhdistustuloksia ja samanaikaisesti myös merialueen tilaa. Lisäksi on tehty haju- ja melutarkkailua. Kaikista tutkimuksista ja niiden raportoinneista on vastannut Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy. Tulokset ovat olleet erinomaisia ja ne on toimitettu myös ympäristölupahakemuksen täydennykseksi Etelä-Suomen Aluehallintovirastoon.

Vakka-Suomessa teollisuus on kasvanut ja myös yksityisten vedenkäyttö on ollut viime vuosina runsasta. Viemäriverkostoon kuitenkin tulee liikaa hulevesiä ja sateet vaikuttavat oleellisesti jätevesimäärään. Vuosi 2019 oli etenkin loppuvuodesta runsassateinen ja vuonna 2019 jätevedenpuhdistamolle tuleva jätevesimäärä oli lähes 20 % pitkäaikaiskeskiarvoa korkeampi.

Puhdistamosaneerauksen lisäksi jätevedenpuhdistuksen toimintaan pyritään vaikuttamaan teollisuusjätevesisopimuksilla ja verkostosaneerauksilla. Näillä toimenpiteillä saadaan säännösteltyä sekä jäteveden määrää että laatua. Jätevedenpuhdistamon tehokkaan toiminnan varmistamiseksi jäteveden laadun ja virtaaman tulisi olla mahdollisimman tasalaatuista.

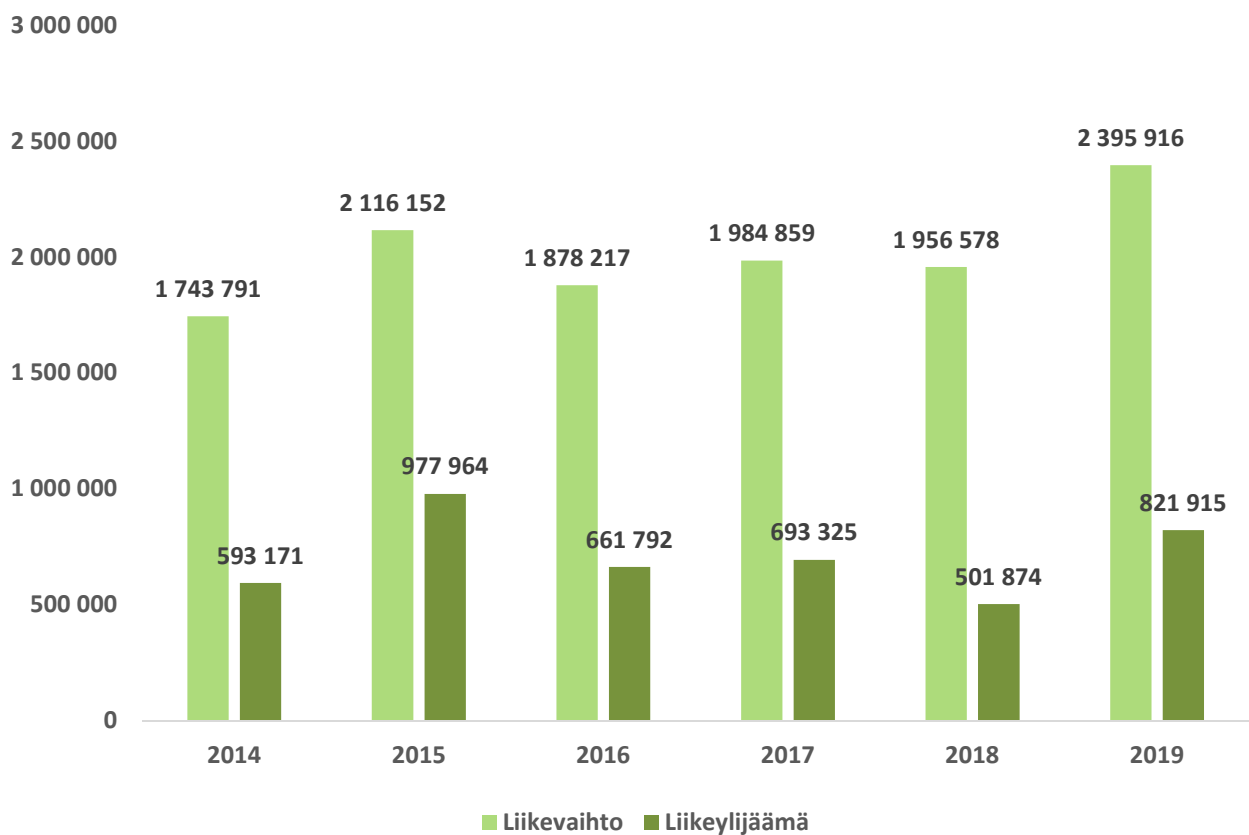

Kuva 3 Saneerauksen vaiheita: Altaiden raudoittamisesta ohjauslaitteiden asennukseen

Liikevaihto ja liikeylijäämä 2019

Vakka-Suomen Vesi	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liikevaihto	1 743 791	2 116 152	1 878 217	1 984 859	1 956 578	2 395 916
Liikeylijäämä	593 171	977 964	661 792	693 325	501 874	821 915
Liikeylijäämä, % liikevaihdosta	34,0 %	46,2 %	35,2 %	34,9 %	25,7 %	34,3 %
Liikevaihdon muutos, %		21,4 %	-11,2 %	5,7 %	-1,4 %	22,5 %

Vakka-Suomen Vesi

5. Palkat ja henkilöstö

Vakinainen henkilöstö 2015-2019

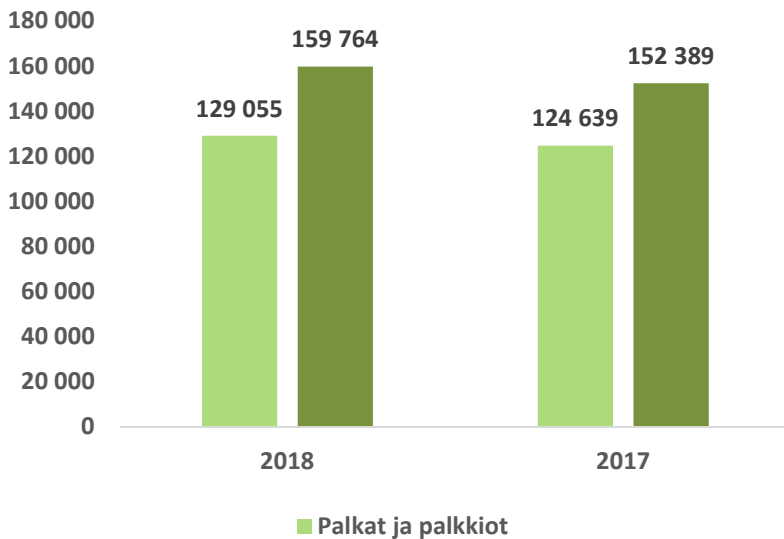
	2015	2016	2017	2018	2019
Henkilöstö yhteensä	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Palkat ja henkilöstömenot

	2019	2018	Muutos, €	Muutos, %
Palkat ja palkkiot	127 131	129 055	-1 925	-1,5 %
Henkilöstökorvaukset	-6 301	0	-6 301	
Jaksotetut palkat	2 647	432	2 215	512,7 %
Eläkekulut	25 921	24 174	1 747	7,2 %
Muut henkilösivukulut	11 082	6 103	4 979	81,6 %
Henkilöstömenot yhteensä	160 479	159 764	715	0,4 %

Uudenkaupungin Vesi liikelaitos laskuttaa 50% liikelaitosjohtajan ja käyttöinsinöörin sekä 15 % toimistonhoitajan palkkuluista Vakka-Suomen Vesi liikelaitokselta.

Maksetut palkat ja henkilöstömenot

6. Käyttötalousmenot

Toimintakulut olivat 1 218 845 euroa. Toimintakuluista palvelujen osuus on 47,2 %, henkilöstökulujen 13,2 % ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden 39,5 %. Palvelujen ostot ovat iso menoerä, koska liikelaitos ostaa lietteenkäsittelyn palveluna. Toimintakulut nousivat 88 515 euroa ja toimintatuotot 439 337 euroa, 22,5 % vuodesta 2018. Toimintakate kasvoi 42,5 %, 350 822 euroa, vuodesta 2018.

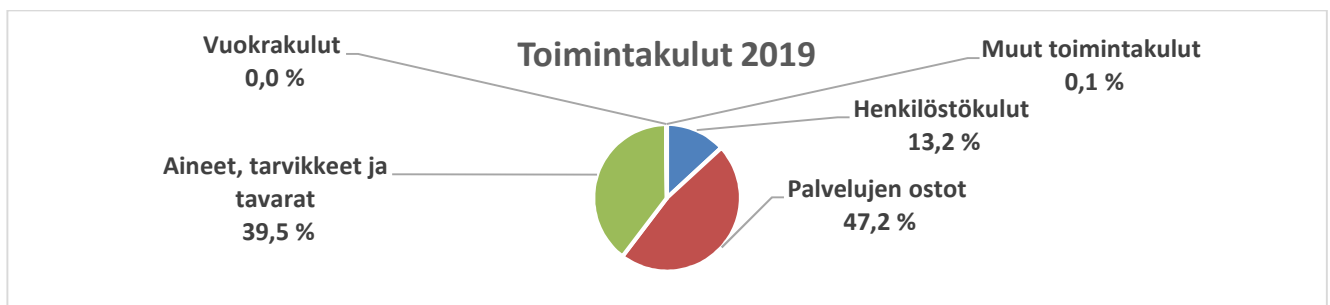
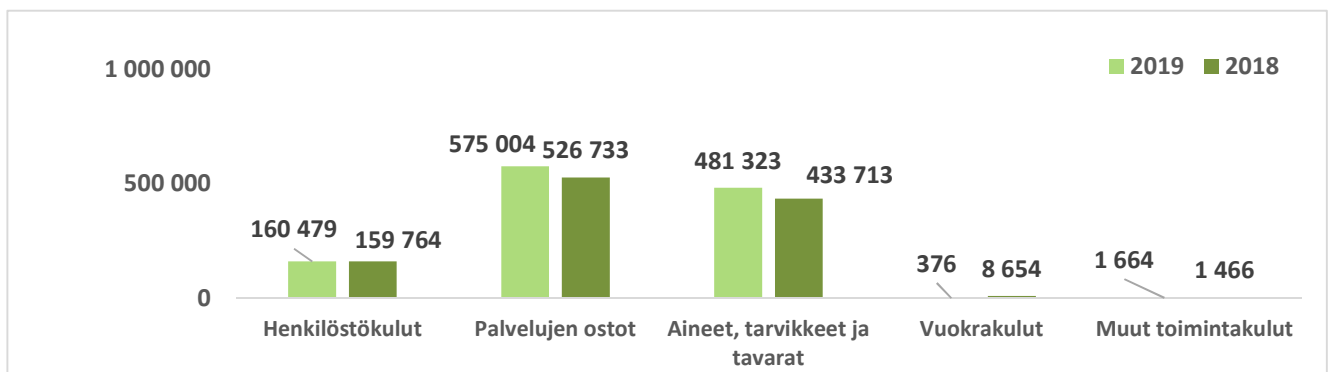
	2019	2018	Muutos %
Toimintatuotot	2 395 916	1 956 579	22,5 %
Toimintakulut	-1 218 845	-1 130 330	7,8 %
Toimintakate	1 177 071	826 249	42,5 %

Toimintatuotot

	2019	2018	Muutos %
Myyntituotot	2 395 916	1 956 579	22,5 %
Muut toimintatuotot	0	0	
Yhteensä	2 395 916	1 956 579	22,5 %

Toimintakulut

	2019	2018	Muutos %
Henkilöstökulut	160 479	159 764	0,4 %
Palvelujen ostot	575 004	526 733	9,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	481 323	433 713	11,0 %
Vuokrakulut	376	8 654	-95,7 %
Muut toimintakulut	1 664	1 466	13,5 %
Yhteensä	1 218 845	1 130 330	7,8 %

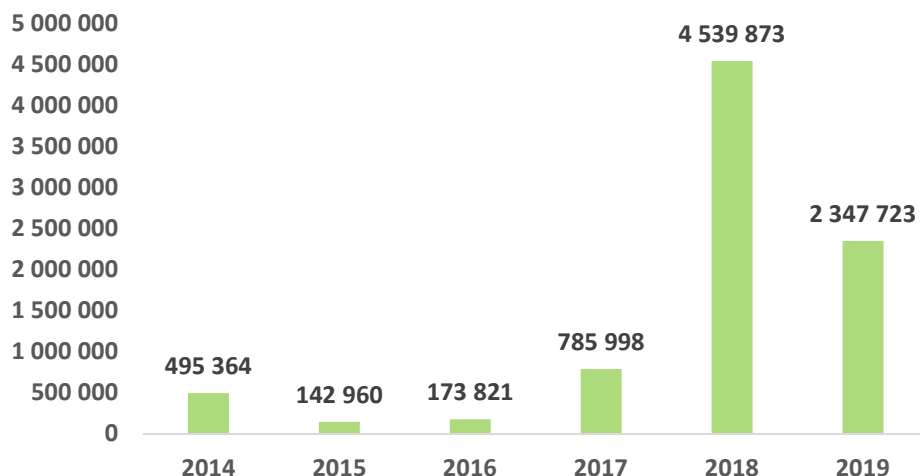

7. Investointimenot

Investointimenot

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Investointimenot	495 364	142 960	173 821	785 998	4 539 873	2 347 723

Investointimenot

8. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi 2019

Kuntien on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa siitä, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Sisäisen valvonnan tulisi toteutua kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauksikäytännöissä. Selonteko perustuu kaupunkikonsernissa tehtyyn sisäisen valvonnan arviointiin, riskien arviointiin sekä toimenpidesuunnitelman laatimiseen.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kaupunginhallitus. Sisäinen valvonta on osa johtamista ja sillä varmistetaan, että toimitaan tavoitteiden mukaisesti ja tuloksellisesti. Riskienhallinnan tehtävänä on varmistaa, että merkittävät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja mitataan ja että niitä seurataan ja hallitaan kokonaisvaltaisesti osana päivittäistä kaupunkikonsernin toimintojen johtamista.

Kuntalain sisäisen valvonnan ja riskienhallinnon mukaiset säädökset on huomioitu kaupungin hallintosäännössä, valtuuston hyväksymissä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa sekä kaupunginhallituksen hyväksymässä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeessa.

Yleistä

Sisäisen valvonnan tavoitteena on saada toimivalle johdolle varmuus siitä, että organisaatiolle asetetut tavoitteet saavutetaan. Valvonnalla varmistetaan, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perustana oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Riskienhallinnan toimenpitein varmistetaan muuan muassa, että merkittävät riskit ovat tiedossa ja riittävät suunnitelmat ja menetelmät mahdollisten vahinkojen hoitamiseksi ovat olemassa.

Tilivelvollisten on jatkuvasti tarkkailtava vastuullaan olevia toimintoja ja ryhdyttävä viivyttämättä toimenpiteisiin aina, kun sääntöjen vastaista, epätaloudellista, tehotonta ja vaikutuksetonta toimintaa havaitaan. Samalla johdon on varmistettava, että toiminnasta annettuja säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan ja että toimintaa koskeva informaatio on luotettavaa.

Palvelukeskukset ja liikelaitokset ovat tehneet selvityksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta ja toteutumisesta vuonna 2019. Liikelaitoksen analyysin pohjalta on tehty yhteenveto niiden toteuttamisesta liikelaitoksen päivittäisessä toiminnassa ja kokonaisarvio yksikön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuudesta.

Huomioita sisäisestä valvonnasta Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen osalta

Liikelaitoksen toiminnassa on noudatettu Uudenkaupungin kaupungin hyväksymää hallintosääntöä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjetta, talousarvion täytäntöönpanomääräyksiä sekä muita annettuja ohjeita.

Johtaminen ja hallinnon järjestäminen

Hyvä hallintotapa ja arvot toteutuvat hyvin liikelaitoksen toiminnassa. Organisaatorakenteeseen ei ole saatu parannusta eikä se ole edelleenkaan täysin tarkoituksenmukainen. Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen ja Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen tehtävät on kyllä määriteltä, mutta käytännön elämässä erilliset organisaatiot hankaloittavat toimintaa. Vesihuollon toiminta on kuitenkin yksi kokonaisuus. Toimielinten ja viranhaltijoiden vastuut ja tehtävät on määriteltä riittävän hyvin.

Tavoitteiden asettaminen ja toteutumisen seuranta

Strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettaminen ja niiden seuranta on järjestetty hyvin. Kun suunnitelmia laaditaan tai tavoitteita asetetaan, ei kuitenkaan riittävästi arvioida tai määritellä toiminnan vastavuotta tarpeisiin tai kustannusvaikutusta eri aikajänneillä. Henkilöstön riittävyttä ja yleensä henkilöstöön liittyviä seikkoja ei oteta riittävästi huomioon tavoitteita asetettaessa.

Riskienhallinta

Toimintaan liittyvät strategiset riskit ovat:

- 1A Kiristyvät ympäristövaatimukset nostavat jätevedenkäsittelyn kustannukset yhä korkeammalle
- 1B Hapönniemen puhdistamon ympäristöluvassa on ehtoja, jotka käsittävät koko puhdistamoon liitetyn verkoston, joka on kuitenkin muiden toimijoiden hallinnassa. Tämä saattaa aiheuttaa epäselvyyttä vastuukysymyksissä.
- 2A Teollisuusasiakkaiden nopea laajeneminen / lisääntyminen josta seuraa muutos-/laajennustarpeita puhdistamon prosesseille tai siirtolinjoille
- 2B Vakka-Suomen Veden tulee voida vaikuttaa ja valvoa etuaan asiakkaan ja teollisuuden välillä tehtävissä teollisuusjätevesisopimuksissa.
3. Korkokannan nopea nousu
4. Asiakkaiden viemäriverkostojen liiallinen vuoto siten, että puhdistamon toiminta häiriytyy. Myös mahdolliset teollisuuden hallitsemattomat päästöt viemäriverkoston.

Toimintaan liittyviä strategisia kehittämismahdollisuuksia ovat vastaavasti puhdistamon toiminnan tehostaminen, riittävä ylläpitösaneeraus verkostossa sekä modernin teknologian hyödyntäminen.

Liikelaitoksessa on jo vuosia tehty systemaattisesti riskikartoituksia, mutta toiminnan taloudellisuutta ja toiminnan tuottavuutta uhkaavien tekijöiden kartoitusta tulisi edelleen parantaa. Tehtävien ja prosessien häiriöttömyyttä sekä toiminnan edellyttämien tilojen, koneiden ja laitteiden toimivuutta uhkaavat riskitekijät on tunnistettu ja arvioitu hyvin.

Henkilöstöön liittyvistä riskitekijöistä kriittisimpänä nousevat esille uusien henkilöiden tarpeen ennakointi ja tehtävien määrittely sekä henkilökunnan riittävyys sairauspoissaolojen aikana. Avainasemassa olevilla henkilöille on nimetty varahenkilö, mutta koska liikelaitoksella on vain muutama työntekijä, toiminta on liikaa yksittäisten henkilöiden varassa.

Tietojärjestelmiin liittyy isoja riskejä. Miten turvataan niiden häiriöttömyys ja käytettävyys kaikissa tilanteissa?

Lainmukaisuuteen ja hyvään hallintotapaan liittyvissä asioissa ei ole ollut ongelmia. Liikelaitoksen toiminta ja päätöksenteko on ollut läpinäkyvää, ja toimivaltuuksia on noudatettu kaikissa, myös kilpailuttamiseen, liittyvissä asioissa.

Sopimusten seuranta ja omaisuuden turvaaminen on hoidettu hyvin.

Liikelaitoksen merkittävimmät riskit ovat:

- häiriö puhdistamon/jätevesiverkoston toiminnassa – ympäristöriski
- pitkäaikainen sähkökatkos –jv-pumppaamoiden toiminta häiriytyy – seurauksena ympäristöriski
- luonnonkatastrofi; häiriö vesihuollossa
- teollisuuslaitoksesta johdetaan tahallaan tai vahingossa verkostoon liian suuri jätekuormitus tai puhdistamolle sopimattomia jätevesijakeita
- lupamääräysten kohtuuton kiristyminen ja siitä aiheutuva taloudellinen raskaus

Teknisistä syistä johtuviin riskeihin on tällä hetkellä varauduttu monella tapaa, esim. kahdennetuilla laitteilla. Häiriötilanteiden varalta tärkeimmistä tiedostoista on olemassa varakopiot ja puhdistamon prosessiohjausjärjestelmä on erotettu muusta tietoverkosta.

Toiminnallisia kehittämismahdollisuuksia ovat:

- uuden teknologian käyttöönotto
- toiminnan tehostaminen, ulkoistamismahdollisuuksien selvittäminen
- vesihuollon henkilöstön resurssien käyttäminen ristiin liikelaitoksissa
- energiatehokkuuden parantaminen
- työssä viihtymisen ja –jaksamisen parantaminen

Taloudellisia riskejä liikelaitokselle aiheuttavat:

- mahdolliset muutokset rahoituksen saatavuudessa ja koroissa
- liikelaitoksen kustannusrakenne ja –tehokkuus
- merkittävien hankkeiden kustannusarvioiden realistisuus / kustannusarvioiden nousu
- korkoriski lainamäärän kasvaessa sekä
- edullisten rahoitusvaihtoehtojen löytäminen.

Informaatio ja kommunikaatio

Kaupungin informaatiokanavat ja –menettelyt ovat kunnossa ja kommunikaatio toimii.

Seurantamenettelyt

Tavoitteiden saavuttamista ja toimintaa seurataan jatkuvasti ja poikkeamiin reagoidaan.

Sisäistä itsearviointia on tehty, mutta tuloksia tulisi analysoida ja käsitellä laajemmin kaupungin ja liikelaitoksen johdossa ja tarvittaessa tehdä päätöksiä korjaavista toimenpiteistä.

Ulkoisia arviointoja on tehty johtamis-järjestelmän toimivuudesta ja riskien-hallinnasta. Toimintaprosessien arviointia kannattaisi lisätä ja jo tehtyjen arviointien tuloksia tulisi hyödyntää tämänhetkistä paremmin.

Kokonaisarvio sisäisen valvonnan toimivuudesta ja riskien arviointi ja riskienhallintasuunnitelma

Kokonaisuudessaan liikelaitoksen sisäisen valvonnan voidaan todeta toimivan hyvin, mutta kehittämistarpeita on edelleen esimerkiksi verkoston kunnon seurannassa ja muiden kuin Uudenkaupungin ja Vakka-Suomen Veden toimesta rakennettavien verkostojen valvonnassa.

Olenneisimmat liikelaitoksen toimintaan liittyvät riskit on arvioitu ja suunnitellut kehittämistoimenpiteet ja aikataulu on määritelty. Jätevedenpuhdistamon tehostamis- ja laajennusurakka valmistui 2019.

Liikelaitoksen toiminta on kokonaisuudessaan ollut sille asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden mukaista. Puhdistustuloksiinkin on tullut merkittäviä parannuksia Hápönniemen saneerauksen valmistuttua.

Kuva 4 Saneerauksen eri vaiheita

9. Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

9.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tilikauden ylijäämän muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Liikelaitoksen talous oli ylijäämäinen. Liikeylijäämä oli noin 821 915 euroa ja tilikauden ylijäämä 808 977 euroa.

Tuloslaskelma

	2019	2018
Liikevaihto	2 395 916	1 956 579
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-481 323	-433 713
Palvelujen ostot	-575 004	-526 733
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-123 476	-129 487
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-25 921	-24 174
Muut henkilösivukulut	-11 082	-6 103
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-355 155	-324 375
Liiketoiminnan muut kulut	-2 040	-10 119
Liikeylijäämä (-alijäämä)	821 915	501 874
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	359	0
Muut rahoitustuotot	433	0
Muille maksetut korkokulut	-22 897	-6 953
Muut rahoituskulut	-7	-72
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	799 803	494 849
Satunnaiset erät		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	799 803	494 849
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	9 175	9 175
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	808 977	504 023
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,1	4,6
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	10,0	6,8
Voitto, %	33,4	25,3

9.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Toiminnan rahoitusta tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Maksuvalmius oli hyvä.

Rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Liikelyjäämä	821 915	501 874
Poistot ja arvonalennukset	355 155	324 375
Rahoitustuotot ja -kulut	-22 113	-7 025
Toiminnan rahavirta yht.	1 154 958	819 224
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 347 723	-4 539 873
Investointien rahavirta yht.	-2 347 723	-4 539 873
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 192 765	-3 720 649
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	1 700 000	4 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-748 293	-971 018
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	77 240	152 036
Lainakannan muutokset yhteensä	1 028 947	3 181 018
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-3	3
Saamisten muutos kunnalta	-62 371	39 931
Saamisten muutos muilta	33 920	-15 212
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-3 859	1 537
Korottomien velkojen muutos muilta	-337 382	-11 252
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-369 695	15 008
Rahoituksen rahavirta	659 252	3 196 026
Rahavarojen muutos	-533 512	-524 623
Rahavarat 31.12.	541 335	1 074 847
Rahavarat 1.1.	1 074 847	1 599 470
Rahavarojen muutos	-533 512	-524 623
Liikelaitosten tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien kertymä 5 vuodelta, €	-2 845 883	-1 270 298
Investointien tulorahoitus, %	49,2	18,0
Lainanhoitokate	1,7	1,0
Kassan riittävyys, pv	45,6	59,0
Quick ratio	1,0	1,2
Current ratio	1,0	1,2

Rahoitusasema ja sen muutokset

Liikelaitoksen lainakanta oli vuoden lopussa 6 144 000 euroa. Se nousi 1 029 000 eurolla. Liikelaitoksen taseen ylijäämä oli tilikauden lopussa 6 144 827 euroa.

Tase

TASE 31.1.2019	2019	2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	13 774 218	11 765 000
Aineettomat hyödykkeet	15 430	23 480
Muut pitkävaikutteiset menot	15 430	23 480
Aineelliset hyödykkeet	13 687 788	11 687 170
Rakennukset	11 336 805	4 113 275
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 289 840	2 246 545
Koneet ja kalusto	61 143	86 947
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0	5 240 404
Sijoitukset	71 000	54 350
Muut saamiset	71 000	54 350
VAIHTUVAT VASTAAVAT	947 616	1 469 327
Saamiset	406 281	394 480
Lyhytaikaiset	406 281	394 480
Myyntisaamiset	105 087	46 007
Saamiset kunnalta	260 638	198 267
Muut saamiset	38 862	150 207
Siirtosaamiset	1 694	0
Rahat ja pankkisaamiset	541 335	1 074 847
VASTAAVAA YHTEENSÄ	14 721 834	13 234 327
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	8 187 343	7 378 366
Peruspääoma	2 042 516	2 042 516
Edellisten tilikausien ylijäämä	5 335 850	4 831 826
Tilikauden ylijäämä	808 977	504 023
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	175 845	185 019
Poistoero	175 845	185 019
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	0	3
Muiden toimeksiantojen pääomat	0	3
VIERAS PÄÄOMA	6 358 646	5 670 939
Pitkäaikainen	5 395 654	4 443 947
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 215 654	4 203 947
Lainat julkisyhteisöiltä	180 000	240 000
Lyhytaikainen	962 992	1 226 992
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	688 293	611 053
Lainat julkisyhteisöiltä	60 000	60 000
Ostovelat	167 193	509 336
Korottomat velat kunnilta	9 498	13 357
Muut velat	3 052	5 776
Siirtovelat	34 955	27 471
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	14 721 834	13 234 327
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	56,8	57,1
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	265,4	289,8
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	6 145	5 336
Lainakanta 31.12., 1 000 €	6 144	5 115
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	71	54

Tunnuslukujen määritelmät

Tuloslaskelman tunnusluvut

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset})$

Tunnusluku kertoo liikelaitoksen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta/kuntayhtymältä} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset})$

Voitto, %

$100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä enne varauksia ja veroja muodostuu liikevaihdosta.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus-tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate

= $(\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12 / \text{Kassasta maksut tilikaudelta}$

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla.

Quick ratio

= $(\text{Rahat ja pankkisaamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat.

Hyvä >1, tyydyttävä 0,5-1, heikko <0,5.

Current ratio

= $(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten kesken. Hyvä >2, tyydyttävä 1-2, heikko <1.

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €

= edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä

Lainakanta 31.12., 1000 €

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainasaamiset 31.12., 1000 €

= Sijoituksiin merkityt jkv-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainat 2018 – 2019 (pitkä- ja lyhytaikaiset)

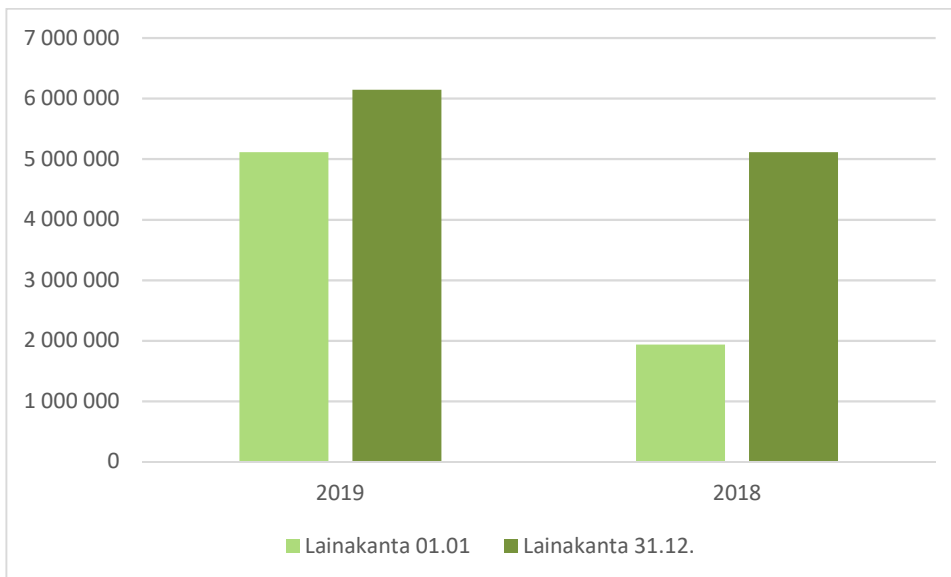
Vakka-Suomen Veden lainakanta oli vuoden 2019 lopussa 6 144 000 euroa. Lainakanta kasvoi 1 028 947 euroa vuodesta 2018. Liikelaitos joutuu investoimaan jätevedenpuhdistukseen, ja investointi toteutettiin vuosina 2018-2019. Tätä investointia varten on otettu lainaa 4 miljoonaa euroa vuonna 2018 ja 1,7 miljoonaa vuonna 2019.

Matala korkotaso on pitänyt korkokustannukset alhaisina. Huomioitakoon, että prosenttiyksikön nousu koroissa kasvattaa korkomenoja 50 000 eurolla.

Pitkä- ja lyhytaikaiset lainat

	2019	2018
Lainakanta 01.01	5 115 000	1 933 982
Lyhennykset	-671 053	-818 982
Lainan otto	1 700 000	4 000 000
Lainakanta 31.12.	6 143 947	5 115 000

Lainakanta 1.1. ja 31.12.

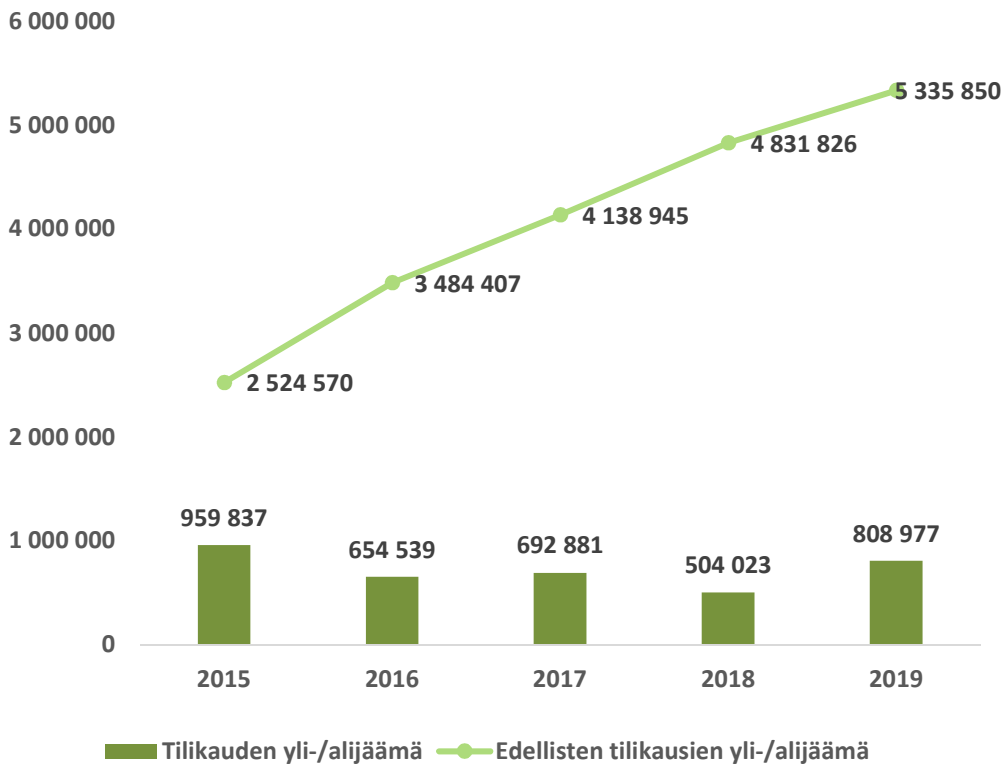

Yli- ja alijäämä 2015 - 2019

Liikelaitoksen vuoden 2019 ylijäämä oli 808 977 euroa ja taseen kumulatiivinen ylijäämä 6 144 827 euroa. Liikelaitoksen talous on ollut vakaa vuosina 2015-2019.

	2015	2016	2017	2018	2019
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 524 570	3 484 407	4 138 945	4 831 826	5 335 850
Tilikauden yli-/alijäämä	959 837	654 539	692 881	504 023	808 977
Kumulatiivinen ylijäämä vuoden 2019 lopussa					6 144 827

Ylijäämä/alijäämä

11. Kokonaismenot ja -tulot 2019

TULOT	€	%	MENOT	€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	2 395 916	57,4 %	Toimintakulut	1 218 845	28,1 %
Verotulot		0,0 %	- Valmistus omaan käyttöön		0,0 %
Valtionosuudet		0,0 %	Korkokulut	22 897	0,5 %
Korkotuotot	359	0,0 %	Muut rahoituskulut	7	0,0 %
Muut rahoitustuotot	433	0,0 %	Satunnaiset kulut		0,0 %
Satunnaiset tuotot		0,0 %	Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %	Pakollisten varausten muutos		0,0 %
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		0,0 %	- Pakollisten varausten lis. +/-väh. -		0,0 %
		0,0 %	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot		0,0 %
Investoinnit		0,0 %			0,0 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin		0,0 %	Investoinnit		0,0 %
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutusvoitot		0,0 %	investointimenot	2 347 723	54,1 %
		0,0 %			0,0 %
Rahoitustoiminta		0,0 %	Rahoitustoiminta		0,0 %
Antolainasaamisten vähennys		0,0 %	Antolainasaamisten lisäys		0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 700 000	40,7 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	748 293	17,3 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	77 240	1,9 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		0,0 %
Oman pääoman lisäykset		0,0 %	Oman pääoman vähennykset		0,0 %
		0,0 %			0,0 %
Kokonaistulot yhteensä	4 173 948	100,0 %	Kokonaismenot yhteensä	4 337 765	100,0 %

12. Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulo ennen varausten ja rahastojen muutosta	799 802,88
Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:	
Poistoerot	
Kertyneiden poistoerojen tuloutus suunnitelman mukaan	
Varausten vähennys	9 174,50
Poistoeron muutos yhteensä	9 174,50
Vuoden 2019 ylijäämä	
siirretään taseen omaan pääomaan tilikauden ylijäämättilille	808 977,38

II Toteutumisvertailu

1. Käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1.1. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminta-ajatus

Vakka-Suomen Vesi tuottaa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja kustannustehokkaasti laadukasta jätevedenpuhdistuspalvelua toiminta-alueensa teollisuuden ja kotitalouksien tarpeisiin.

Vakka-Suomen Vesi on alueensa merkittävin ympäristötoimija, joka saavuttaa kaikki sille asetetut tavoitteet ja pyrkii aktiivisesti parantamaan toimintaansa.

Tavoitteet

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Työturvallisuus	Ei Terveyskeskuskäyntiä edellyttäviä tapaturmia	Toteutunut.
Puhdistamon toiminta	Ei poikkeamia ympäristöluvan vaatimuksista	Neljännesvuosikeskiarvoina enimmäispitoisuudet mg/l BOD (13 mg/l), poikkeamia 3/4 COD (75 mg/l), poikkeamia 2/4 Fosfori, P (0,3 mg/l), poikkeamia 0/4 Kiintoaine (15mg/l), poikkeamia 0/4 Neljännesvuosikeskiarvoina vähimmäispoistoteho % BOD (95 %), poikkeamia 1/4 COD (85 %), poikkeamia 1/4 Fosfori, P (95 %), poikkeamia 0/4 Vuosikeskiarvoina vähimmäispoistoteho % Typpi, N (70 %), poikkeamia 1/1 Kun uusi prosessi oli saatu käynnistettyä ja toimintakuntoiseksi, niin poikkeamia ei tullut. Ts. kaikki poikkeamat ovat tulleet silloin, kun vanhaa ylikuormitettua prosessia on käytetty puhdistukseen.
Viemäriverkoston toiminta	Ei ympäristöhaittoja aiheuttavia toimintahäiriöitä	1 kpl lokakuussa Niiniojan pumppaamalla rankkasateen seurauksena
Jätevedenpuhdistamon laajennusinvestointi	Urakka valmis ja vastaanotettu 31.5.2019 mennessä ja puhdistamon toiminta on saatu optimoitua 31.12.2019 mennessä	Urakka vastaanotettu 28.8.2019 ja puhdistamon toiminta saatiin optimoitua 31.12.2019 pääosin valmiiksi. Hienosäätöä ja jatkuvaa kehitystä jatketaan edelleen.

Resurssit

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Tot. 2019
Henkilöstön määrä	3,0	3,0	3,0	3,0

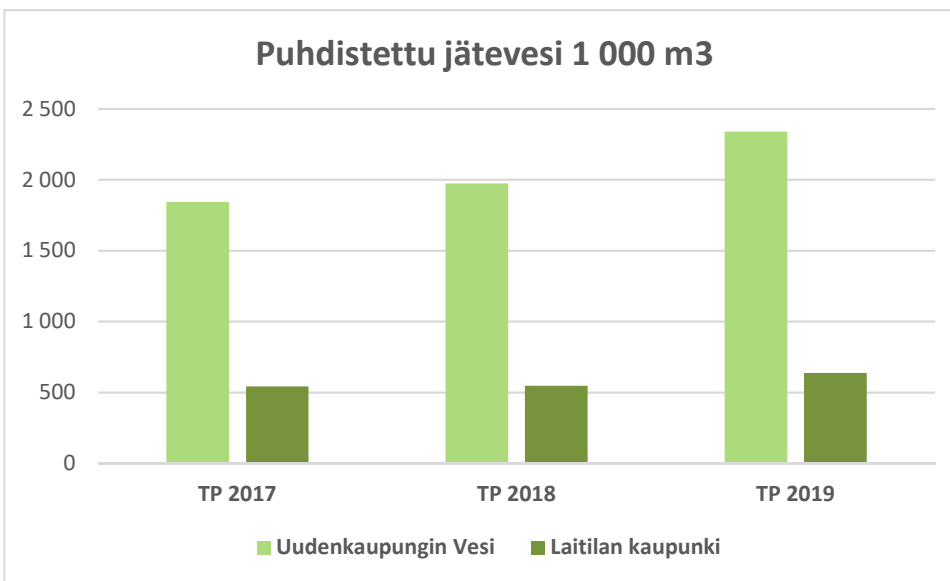
Uudenkaupungin Vesi liikelaitos laskuttaa Vakka-Suomen Vesi liikelaitokselta 50 % liikelaitosjohtajan ja käyttöinsinöörin sekä 15 % toimistonhoitajan palkkakuluista.

Tilivelvolliset

Liikelaitoksen johtaja

Suoritteiden toteutuminen

1000m ³	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käytön %
Uudenkaupungin Vesi	1 842	1 973	1 890	2 000	2 340	117,0 %
Laitilan kaupunki	542	546	526	550	636	115,6 %
Yhteensä	542	546	526	550	636	115,6 %

1.2. Talouden toteutuminen 1-12 / 2019

Käyttötalous

	TP 2018	TA 2019	Ta-muu- tos 2019	TA + muu- tos 2019	Käyttö 2019	Poikkeama	Käytön %
Liiketoiminnan myyntituotot	1 956 579	2 109 000	0	2 109 000	2 395 916	-286 916	113,6 %
Myyntituotot	1 956 579	2 109 000	0	2 109 000	2 395 916	-286 916	113,6 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	
TOIMINTATUOTOT	1 956 579	2 109 000	0	2 109 000	2 395 916	-286 916	113,6 %
Palkat ja palkkiot	-129 487	-135 812	0	-135 812	-129 777	-6 035	95,6 %
Eläkekulut	-24 174	-25 633	0	-25 633	-25 921	288	101,1 %
Muut henkilösivukulut	-6 103	-6 241	0	-6 241	-4 781	-1 460	76,6 %
Henkilöstökulut	-159 764	-167 686	0	-167 686	-160 479	-7 207	95,7 %
Muiden palvelujen ostot	-526 733	-502 338	0	-502 338	-575 004	72 666	114,5 %
Palvelujen ostot	-526 733	-502 338	0	-502 338	-575 004	72 666	114,5 %
Ostot tilikauden aikana	-433 713	-462 770	0	-462 770	-481 323	18 552	104,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-433 713	-462 770	0	-462 770	-481 323	18 552	104,0 %
Vuokrakulut	-8 654	0	0	0	-376	376	
Muut toimintakulut	-1 466	-2 000	0	-2 000	-1 664	-336	83,2 %
Muut toimintakulut	-10 119	-2 000	0	-2 000	-2 040	40	102,0 %
TOIMINTAKULUT	-1 130 330	-1 134 794	0	-1 134 794	-1 218 845	84 051	107,4 %
TOIMINTAKATE	826 249	974 206	0	974 206	1 177 071	-202 865	120,8 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-324 375	-464 601	0	-464 601	-355 155	-109 446	76,4 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-324 375	-464 601	0	-464 601	-355 155	-109 446	76,4 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ	501 874	509 605	0	509 605	821 915	-312 310	161,3 %

2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2018	Arvio 2019	Käyttö		Käytön %
			2019	Poikkeama	
Liikevaihto	1 956 579	2 109 000	2 395 916	-286 916	113,6 %
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-433 713	-462 770	-481 323	18 552	104,0 %
Palvelujen ostot	-526 733	-502 338	-575 004	72 666	114,5 %
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-129 487	-135 812	-129 777	-6 035	95,6 %
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-24 174	-25 633	-25 921	288	101,1 %
Muut henkilösivukulut	-6 103	-6 241	-4 781	-1 460	76,6 %
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-324 375	-464 601	-355 155	-109 446	76,4 %
Arvonalentumiset					
Liiketoiminnan muut kulut	-10 119	-2 000	-2 040	40	102,0 %
Liikeliikemäärä (-alijäämä)	501 874	509 605	821 915	-312 310	161,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0	0	359	-359	
Muut rahoitustuotot	0	0	433	-433	
Korkokulut	-6 953	-57 123	-22 897	-34 226	40,1 %
Muut rahoituskulut	-72	0	-7	7	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	494 849	452 482	799 803	-347 321	176,8 %
Satunnaiset erät					
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	494 849	452 482	799 803	-347 321	176,8 %
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	9 175	9 175	9 175	0	100,0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	504 023	461 657	808 977	-347 320	175,2 %

3. Investointien toteutuminen

3.1. Investoinnit hankkeittain

	TP 2018	TA 2019	TA- muu- tos 2019	TA + muu- tos 2019	Käyttö 2019	Poik- keama	Käytön %
Toimintakulut	0	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,0 %
Toimintakate	0	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,0 %
9702 Pietolan pumppaamo	0	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,0 %
Toimintakulut	-79 227	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0,0 %
Toimintakate	-79 227	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0,0 %
9703 Siirtoviemärin saneeraus	-79 227	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0,0 %
Toimintakulut	0	-30 000	0	-30 000	-29 480	-520	98,3 %
Toimintakate	0	-30 000	0	-30 000	-29 480	-520	98,3 %
9704 Prosessin parannus, vesimäärän mittaus, COD, öljypitoisuuden mit- taus	0	-30 000	0	-30 000	-29 480	-520	98,3 %
Toimintakulut	-4 386 407	-2 500 000	0	-2 500 000	-2 253 432	-246 568	90,1 %
Toimintakate	-4 386 407	-2 500 000	0	-2 500 000	-2 253 432	-246 568	90,1 %
9705 Jätevedenpuhdistamon saneraaus	-4 386 407	-2 500 000	0	-2 500 000	-2 253 432	-246 568	90,1 %
Toimintakulut	-50 319	0	0	0	-9 911	9 911	
Toimintakate	-50 319	0	0	0	-9 911	9 911	
9706 Hiekkapesuri	-50 319	0	0	0	-9 911	9 911	
Toimintakulut	-16 722	-30 000	0	-30 000	-17 150	-12 850	57,2 %
Toimintakate	-16 722	-30 000	0	-30 000	-17 150	-12 850	57,2 %
9708 Pumppaamoiden saneeraus	-16 722	-30 000	0	-30 000	-17 150	-12 850	57,2 %
Toimintakulut	-5 368	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
Toimintakate	-5 368	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
9714 Denitrifikaation tulventiilit, 4 kpl	-5 368	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
Toimintakulut	-1 830	0	0	0	0	0	
Toimintakate	-1 830	0	0	0	0	0	
9715 Lietelavan kiskon uusinta	-1 830	0	0	0	0	0	
Toimintakulut	0	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0,0 %
Toimintakate	0	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0,0 %
9716 Saostuskemikaalin siilon kunnos- tus	0	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0,0 %
Toimintakulut	0	-60 000	0	-60 000	-37 750	-22 250	62,9 %
Toimintakate	0	-60 000	0	-60 000	-37 750	-22 250	62,9 %
9717 Lietesiilon saneeraus	0	-60 000	0	-60 000	-37 750	-22 250	62,9 %
Investoinnit, Vakka-Suomen Vesi							
Toimintakulut	-4 539 873	-2 775 000	0	-2 775 000	-2 347 723	-427 277	84,6 %
Toimintakate	-4 539 873	-2 775 000	0	-2 775 000	-2 347 723	-427 277	84,6 %
Investoinnit, Vakka-Suomen Vesi yhteensä	-4 539 873	-2 775 000	0	-2 775 000	-2 347 723	-427 277	84,6 %

4. Rahoituslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2018	TA 2019	Käyttö 2019	Poikkeama	Käytön %
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyijäämä	501 874	509 605	821 915	-312 310	161,3 %
Poistot ja arvonalennukset	324 375	464 601	355 155	109 446	76,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-7 025	-60 595	-22 113	-38 482	36,5 %
Tulorahoituksen korjaukset					
Toiminnan rahavirta yht.	819 224	913 611	1 154 958	-241 347	126,4 %
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-4 539 873	-2 705 000	-2 347 723	-357 277	86,8 %
Rahoitusosuudet investoinneista					
Pys. vast. hyödykkeiden luov.tulo					
Investointien rahavirta yht.	-4 539 873	-2 705 000	-2 347 723	-357 277	86,8 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 720 649	-1 791 389	-1 192 765	-598 624	66,6 %
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	4 000 000	2 000 000	1 700 000	300 000	85,0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-971 018	-671 052	-748 293	77 241	111,5 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	152 036	0	77 240	-77 240	
Lainakannan muutokset yhteensä	3 181 018	1 328 948	1 028 947	300 001	77,4 %
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	3	0	-3	3	
Saamisten muutos kunnalta	24 719	0	-28 451	28 451	
Korottomien velkojen muutos	-9 715	0	-341 241	341 241	
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	15 008	0	-369 695	369 695	
Rahoituksen rahavirta	3 196 026	1 328 948	659 252	669 696	49,6 %
Rahavarojen muutos	-524 623	-462 441	-533 512	71 071	115,4 %

5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

5.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman sitovuus

Valtuustoon nähden liikelaitoksen osalta sitovia eriä ovat rahoitustoimen peruspääoman korko, lainamäärä sekä investointien kokonaistaso.

Liikelaitoksen johtokunta hyväksyy valtuuston hyväksymään talousarvioon perustuvan liikelaitoksen talousarvion ja taloussuunnitelman sekä sitovuustason käyttösuunnitelmat. Käyttösuunnitelmassa päätetään, miten määrärahat käytetään ja miten asetetut tulostavoitteet saavutetaan. Käyttötaloudessa noudatetaan koko talousarvion osalta liikelaitoksen palvelualueen nettomenositovuutta ja sitovaksi eräksi määritellään toimintakate.

Investoinneissa määrärahojen sitovuustasona ovat liikelaitoksen palvelualueen nettoinvestoinnit. Investointisuunnitelman investointikohteet ovat sitovia.

Hankintojen (tavarat, palvelut ja urakat) yläraja viranhaltijapäätöksissä on 150 000 euroa. Liikelaitoksen johtaja päättää hankinnoista ja urakoista toimivaltansa mukaan, josta on määrätty Uudenkaupungin kaupungin hallintosäännössä § 27. Viranhaltijapäätökset on tehtävä yli 5 000 euron hankinnoista.

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 2019

Talousarvio-osa	Sitovuus	Lisätalousarvio		Talousarvio yhteensä	Käyttö 2019	Poikkeama
Palvelualue	N/B	Arvio 2019	2019			
Käyttötalousosa						
Vakka-Suomen Vesi yhteensä	N	974 206	0	974 206	1 177 071	-202 865
Rahoitustoimiosa						
Vakka-Suomen Vesi						
Korkotuotot	B	0	0	0	359	-359
Muut rahoitustuotot	B	0	0	0	433	-433
Korkokulut	B	-57 123	0	-57 123	-22 897	-34 226
Muut rahoituskulut	B	0	0	0	-7	7
Poistoeron muutos	N	9 175	0	9 175	9 175	0
Rahoitustoimiosa yhteensä		-47 948	0	-47 948	-12 938	-35 010
Investointiosa						
Vakka-Suomen Vesi yhteensä	N	-2 775 000	0	-2 775 000	-2 347 723	-427 277
Rahoitusosa						
Vakka-Suomen Vesi						
Antolainojen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	2 000 000	0	2 000 000	1 700 000	300 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-671 052	0	-671 052	-748 293	77 241
Rahoitusosa yhteensä		1 328 948	0	1 328 948	951 707	377 241

5.2 Sitovuustason ylitykset ja alitukset

Käyttötalouden toimintakate oli talousarviota parempi 202 865 euroa.

Käyttötalouden sitovuustason ylitykset/alitukset

	TA 2019	Käyttö 2019	Talousarvion ylitys	Talousarvion alitus
Vakka-Suomen Vesi				
Toimintakate	974 206	1 177 071	202 865	

Investointien sitovuustason ylitykset/alitukset

	TA 2019	Käyttö 2019	Talousarvion ylitys	Talousarvion alitus
Vakka-Suomen Vesi				
Investoinnit, netto	-2 775 000	-2 347 723		-427 277

III Tilinpäätöslaskelmat

1. Tuloslaskelma

	2019	2018
Liikevaihto	2 395 916,22	1 956 578,50
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-481 322,51	-433 713,27
Palvelujen ostot	-575 003,90	-526 732,60
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-123 476,45	-129 487,38
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-25 921,35	-24 174,15
Muut henkilösivukulut	-11 081,52	-6 102,93
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-355 155,44	-324 375,07
Liiketoiminnan muut kulut	-2 039,61	-10 119,49
Liikelylijäämä (-alijäämä)	821 915,44	501 873,61
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	358,93	0,00
Muut rahoitustuotot	432,75	0,00
Muille maksetut korkokulut	-22 897,11	-6 952,60
Muut rahoituskulut	-7,13	-72,46
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	799 802,88	494 848,55
Satunnaiset erät		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	799 802,88	494 848,55
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	9 174,50	9 174,50
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	808 977,38	504 023,05
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,1	4,6
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	10,0	6,8
Voitto, %	33,4	25,3

2. Rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Liikelylijäämä	821 915,44	501 873,61
Poistot ja arvonalennukset	355 155,44	324 375,07
Rahoitustuotot ja -kulut	-22 112,56	-7 025,06
Toiminnan rahavirta yht.	1 154 958,32	819 223,62
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 347 723,20	-4 539 872,61
Investointien rahavirta yht.	-2 347 723,20	-4 539 872,61
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 192 764,88	-3 720 648,99
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	1 700 000,00	4 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-748 292,64	-971 017,64
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	77 240,00	152 035,64
Lainakannan muutokset yhteensä	1 028 947,36	3 181 018,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-3,13	3,13
Saamisten muutos kunnalta	-62 371,36	39 930,70
Saamisten muutos muilta	33 920,31	-15 211,54
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-3 858,51	1 537,44
Korottomien velkojen muutos muilta	-337 382,21	-11 251,99
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-369 694,90	15 007,74
Rahoituksen rahavirta	659 252,46	3 196 025,74
Rahavarojen muutos	-533 512,42	-524 623,25
Rahavarat 31.12.	541 334,54	1 074 846,96
Rahavarat 1.1.	1 074 846,96	1 599 470,21
Rahavarojen muutos	-533 512,42	-524 623,25
Liikelaitosten tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien kertymä 5 vuodelta, €	-2 845 883	-1 270 298
Investointien tulorahoitus, %	49,2	18,0
Lainanhoitokate	1,7	1,0
Kassan riittävyys, pv	45,6	59,0
Quick ratio	1,0	1,2
Current ratio	1,0	1,2

3. Tase

TASE 31.1.2019	2019	2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	13 774 218,22	11 765 000,46
Aineettomat hyödykkeet	15 429,76	23 480,06
Muut pitkävaikutteiset menot	15 429,76	23 480,06
Aineelliset hyödykkeet	13 687 788,46	11 687 170,40
Rakennukset	11 336 804,67	4 113 274,77
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 289 840,46	2 246 545,18
Koneet ja kalusto	61 143,33	86 946,67
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	0,00	5 240 403,78
Sijoitukset	71 000,00	54 350,00
Muut saamiset	71 000,00	54 350,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	947 615,58	1 469 326,95
Saamiset	406 281,04	394 479,99
Lyhytaikaiset	406 281,04	394 479,99
Myyntisaamiset	105 086,58	46 006,72
Saamiset kunnalta	260 638,09	198 266,73
Muut saamiset	38 862,17	150 206,54
Siirtosaamiset	1 694,20	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	541 334,54	1 074 846,96
VASTAAVAA YHTEENSÄ	14 721 833,80	13 234 327,41
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	8 187 343,27	7 378 365,89
Peruspääoma	2 042 516,38	2 042 516,38
Edellisten tilikausien ylijäämä	5 335 849,51	4 831 826,46
Tilikauden ylijäämä	808 977,38	504 023,05
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	175 844,56	185 019,06
Poistoero	175 844,56	185 019,06
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	0,00	3,13
Muiden toimeksiantojen pääomat	0,00	3,13
VIERAS PÄÄOMA	6 358 645,97	5 670 939,33
Pitkäaikainen	5 395 654,44	4 443 947,08
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 215 654,41	4 203 947,05
Lainat julkisyhteisöiltä	180 000,03	240 000,03
Lyhytaikainen	962 991,53	1 226 992,25
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	688 292,64	611 052,64
Lainat julkisyhteisöiltä	60 000,00	60 000,00
Ostovelat	167 193,22	509 335,97
Korottomat velat kunnilta	9 498,46	13 356,97
Muut velat	3 052,02	5 775,91
Siirtovelat	34 955,19	27 470,76
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	14 721 833,80	13 234 327,41
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	56,8	57,1
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	265,4	289,8
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	6 145	5 336
Lainakanta 31.12., 1 000 €	6 144	5 115
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	71	54

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Käyttöomaisuuden arvostus

Kaupungin omaisuus arvostettiin uudelleen 01.01.1997 kuntien siirtyessä uuteen kirjanpitokäsittelyyn. Rakennusten ja rakennelmien hankintahinnat ja näihin investointeihin saadut rahoitusosuudet selvitettiin ja tehtiin hankintahetkestä alkaen suunnitelman mukaiset poistot.

Jäännösarvot 31.12.1996 otettiin avaavan taseen 01.01.97 alkuarvoksi ja jäljellä oleva poistoaika otettiin poistojaksi. Joidenkin Kalannin kunnalta siirtyneiden rakennusten hankintahintojen ja -aikojen selvittäminen lakkautetun kunnan arkistosta havaittiin liian työlääksi, ja näiden kohteiden osalta otettiin 01.01.97 arvoksi kirjanpitoarvo 31.12.1990 ja jäljellä olevaksi poistojaksi 10 vuotta.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on 15.11.2011 antanut uuden yleisohjeen pysyvien vastaavien hyödykkeiden suunnitelmapoistojen perusteista. Yleisohjeen mukaista poistosuunnitelmaa on noudatettava tilivuoden 2013 alusta. Lähtökohtana on poistojen tekeminen hyödykekohtaisesti varovaisuuden periaatetta noudattaen ja käyttäen mahdollisimman lyhyttä poistoaikaa.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman kokouksessaan 11.12.2012.

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa "Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet".

Vuoden 2007 alusta otettiin käyttöön uusi Pro Economica-käyttöomaisuuskirjanpito-ohjelma. Siirtovaiheessa ei ollut mahdollista konvertoida tietoja vanhasta ohjelmasta. Siirtymisen yksinkertaistamiseksi kaikille käyttöomaisuus-hyödykkeille laskettiin painotettu poistoaikaja hyödykkeet avattiin uuteen ohjelmaan käyttäen eri vuosien yhteenlaskettua poistamatonta hankintamenoa ja poistojaksi annettiin painotettu poistoaika.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenoa tai sitä alemman todennäköisen hankintamenoa tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaisoppimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitoutunut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon.

2. Tuloslaskelman liitetiedot

2.1. Tuloslaskelman liitetiedot

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Pysyvien vastaavien hyödyke	Poistomenetelmä	Poistoaika, vanha	Poistoaika, uusille hankkeille 1.1.2013 alkaen
Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		3	5
Muut pikävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmat		3	3
Muut		3	3
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset			
Hallinto- ja laitosrakennukset		40	40
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	tasapoisto		40
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	tasapoisto		25
Koulurakennukset, kiviset	tasapoisto		35
Koulurakennukset, puiset	tasapoisto		30
Päiväkodit, kiviset	tasapoisto		30
Päiväkodit, puiset	tasapoisto		25
Uimahallit	tasapoisto		30
Liikuntahallit	tasapoisto		35
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	25	25
Keskuskeittiö	tasapoisto		25
Teollisuushallit	tasapoisto	10	15
Taloussrakennukset			30
Varastot, kiviset	tasapoisto		30
Varastot, puiset	tasapoisto		25
Muut rakennukset	tasapoisto	20	20
Vapaa-ajan rakennukset		20	
Urheilukenttien huoltorakennukset	tasapoisto		25
Virkistysalueen mökit/saunat	tasapoisto		30
Asuinrakennukset		40	
Kerrostalot, kiviset	tasapoisto		40
Rivi- ja pientalot, kiviset	tasapoisto		40
Rivi- ja pientalot, puiset	tasapoisto		40
Rakennusten peruseräparannukset	tasapoisto		25
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Maarakenteet			
Maarakenteet	tasapoisto	15	
siitä:			
Kadut	tasapoisto	20	20
Vesirakenteet	tasapoisto	20	20
siitä:			
Laivaväylät ja satama-allas	tasapoisto	30	30
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	20	15
Jätehuollon kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	15	15
Johtoverkostot ja laitteet			
Vesi- ja viemäriverkostot	tasapoisto	35	35
Koneistot	tasapoisto	10	10
Vanhainkodin lämpöjohtoverkko	tasapoisto	30	30
Kiinteistöjen kaukovalvonta	tasapoisto	10	10
Koneet ja kalusto			
Raskaat työkoneet	tasapoisto	12	12
Kuljetusvälineet	tasapoisto	5	5
Veneet	tasapoisto	8	
Rautaiset alukset	tasapoisto	8	15
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto	8	8
Muut laitteet ja kalusteet			
Atk-laitteet ja -kalusteet	tasapoisto	3	3
Muu irtaimisto	tasapoisto	3	3
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	ei poistoa		
Taide-esineet	ei poistoa		

Toimintatuotot

	2019	2018
Liikevaihto	2 395 916	1 956 579
Liiketoiminnan muut tuotot		
	2 395 916	1 956 579

3.Tasetta koskevat liitetieto

3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet			Yhteensä	
	Perustamis- ja järjestelymenot	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto		Keskeneräiset hankkeet
Poistamaton hankintameno 01.01.2019	23 480,06	4 113 274,77	2 246 545,18	86 946,67	5 240 403,78	11 710 650,46
Lisäykset		2 282 912,53	64 810,67			2 347 723,20
Siirrot erien välillä		5 171 285,17	69 118,61		-5 240 403,78	0,00
Vähennykset						0,00
Rahoitusosudet tilikaudella						0,00
Suunnitelma-poistot	-8 050,30	-230 667,80	-90 634,00	-25 803,34		-355 155,44
Poistamaton hankintameno 31.12.2019	15 429,76	11 336 804,67	2 289 840,46	61 143,33	0,00	13 703 218,22

Sijoitukset

	Liittymismaksusaamiset
Hankintameno 01.01.2019	54 350,0
Lisäykset	16 650,00
Hankintameno 31.12.2019	71 000,00

Pysyvien vastaavien hyödykkeet

	2019	2018
Kunnan sisäiset saamiset		
Myyntisaamiset	260 638,09	198 266,73
	260 638,09	198 266,73
Muilta		
Myyntisaamiset	105 086,58	46 006,72
Muut saamiset	40 556,37	150 206,54
	145 642,95	196 213,26
Saamiset yhteensä	406 281,04	394 479,99

3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

	2019	2018
Peruspääoma 01.01	2 042 516,38	2 042 516,38
muutokset tilikaudelta +/-		
Peruspääoma 31.12.	2 042 516,38	2 042 516,38
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 01.01	5 335 849,51	4 831 826,46
muutokset tilikaudelta +/-		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	5 335 849,51	4 831 826,46
Tilikauden yli-/alijäämä	808 977,38	504 023,05
Oma pääoma 31.12. yhteensä	8 187 343,27	7 378 365,89

Muut velat

	2019	2018
Lyhytaikaiset muut velat		
Muut velat	3 052,02	5 775,91
Lyhytaikaiset muut velat yhteensä	3 052,02	5 775,91

Siirtovelat

	2019	2018
Siirtyvät korot	5 201	2 575
Lomapalkkajaksotus	26 487,74	21 837,58
Jaksotetut erilliskorvaukset	1 024,40	2 499,16
Muut siirtovelat	2 241,83	559,52
Siirtovelat yhteensä	34 955,19	27 471,26

Konsernitilin limiitti

	2019	2018
Limitti kotimaiselta talletuspankilta,	300 000,00	300 000,00
josta liikelaitokset käytössä 31.12.	0,00	0,00

3.3. Pitkäaikainen vieras pääoma

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisesta pitkäaikaisesta vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka eräänntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

	2019	2018
Kotimaiset talletuspankit	3 173 684,16	1 894 736,80
Kuntarahoitus	125 000,00	175 000,00
Yhteensä	3 298 684,16	2 069 736,80

3.4. Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2019

	31.12.2019	31.12.2018
Henkilöstö yhteensä	3,0	3,0

Puolueverot

Luottamushenkilöiden palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2019	2018
Pro Uusikaupunki	8,00	0,00
Ugin työväenyhdistys ry	31,40	33,84
Suomen Keskusta	24,00	35,40
Laitilan Ty Sampo I ry	8,00	11,80
Puolueverot yhteensä	71,40	81,04

V Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tositelajeista

Luettelo tilikirjoista 2019

Tasekirja sidottuna kirjana.

Tasetilien saldospelvitykset sidottuina kirjoina

- laskutustilien saldospelvityksen sisältäen avointen laskujen luettelot
- ostoreskontratin saldospelvitys sisältäen ostovelat toimittajittain

Tapahtumasarjat

UNIT4 Business World -taloushallinnon ohjelma

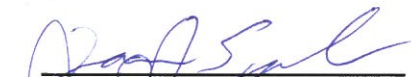
TS	Kuvaus	Tapahtuma- numerosta	Tapahtuma- numeroon
10	Pääkirjatapahtumat (ei työnkulkua) suora- kirjaus	100000395	100000676
11	Jaksotukset	110000066	110000110
14	Pääkirjaviennit esijärjestelmistä	140000240	140000320
15	Alkutase	150000001	150000001
19	Käyttöomaisuustapahtumat	190000061	190000079
20	Toimittajalaskut	200001443	200002217
30	Vakka-Suomen Veden laskutus	30810000053	30810000110

VI Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilintarkastusmerkintä

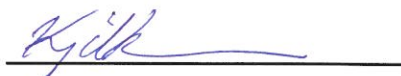
VAKKA-SUOMEN VESI LIIKELAITOS

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Uusikaupunki . päivänä helmikuuta 2020

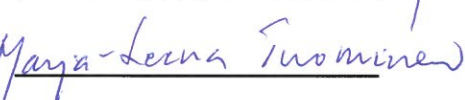

TILINTARKASTAJIEN MERKINTÄ:

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Uusikaupunki 22 päivänä helmik kuuta 2020

BDO Audiator Oy, Tilintarkastusyhteisö

